

Veto

Studentenweekblad
van de Leuvense Overkoepelende
Kringorganisatie

nummer 8
10 november 1997

Jaargang 24 - 1997-1998

afgifte: Leuven X
(weekblad - verschijnt niet van juni tot augustus)

Leuvense politie wil meer controles uitoefenen op fietsers

“Kontroles op fietsdiefstal zijn een idiotie”

In het kader van de bijsturing van het fietsactieplan (zie elders in deze Veto), zal de politie het aantal controles op fietsdiefstal opdrijven. In de perstekst formuleert men het als volgt: “De politie zal gerichte toezichtsdiensten uitvoeren en daarbij nagaan of fietser en fiets op een normale wijze samenhangen. We zullen dus aan de fietser vragen aan te tonen of hij de rechtmatige eigenaar van de fiets is.” Dat het doel, namelijk het drastisch inperken van het aantal fietsdiefstallen, nastrevenswaardig is, kan men moeilijk ontkennen. Over de te volgen strategie zijn de meningen op zijn minst verdeeld.

Het begin van het academiejaar is traditioneel een piekmoment voor fietsdiefstal. In oktober werden er bijna driehonderd fietsdiefstallen gemeld en op jaarbasis zijn er dat zo'n 1500. Leuven is de enige stad waar, op het vlak van onveiligheid, fietsdiefstal als één van de meest storende fenomenen ervaren wordt. Volgens de ‘veiligheidsmonitor’ (een enquête naar het (on)veiligheidsgevoel van de Algemene Politieonderdienst APSD, nvdr) komt het stelen van tweewielers op de tweede plaats wat dat betreft na verkeersonveiligheid. Om deze plaag tegen te gaan zijn de preventiedienst van de Leuvense politie, VZW Velo en het Sic (Sensibiliserings- en Informatiecentrum van de KU Leuven) het aantal graveerakties gaan opdrijven. Verder tracht men de aangiftebereidheid van de studenten te bevorderen. Het aantal aangiftes blijkt echter te stagneren.

Dit kan er op wijzen dat er minder fietsdiefstallen zijn en dat procentueel gezien het aantal aangiftes gestegen is. Een andere mogelijkheid is dat het aantal fietsdiefstallen gelijk gebleven is — of misschien zelfs gestegen is — maar dat de studenten nog steeds nalaten hiervan aangifte te doen.

Uit een onderzoek, dat gerealiseerd werd in 1994, bleek dat slechts zevenentwintig procent van de gedupeerden ook effectief een fietsdiefstalaangifte deed. De mobiliteitsenquête voor studenten, die dit jaar zal uitgevoerd worden, zou ons in de mogelijkheid moeten stellen om een eerste belangrijke evaluatie van deze structurele preventiemaatregelen door te voeren. Ondertussen zal de politie ook dit jaar weer op regelmatige basis controles uitvoeren op fietsers. Hierbij zal men meer aandacht gaan besteden aan het aspect fietsdiefstal.

Bewijslast

Toch kunnen er heel wat vragen gesteld worden bij de controles op fietsbezit. Zo lijkt de stelling dat een fietser moet aantonen dat hij wel degelijk met zijn strijd met de wet. De door ons gekontakteerde advocaat Johan Verstraeten stelt dat in het geval van diefstal de bewijslast steeds bij de aanklager ligt. “Onder artikel 2279 van het Burgerlijk Wetboek kan men immers lezen dat met betrekking tot roerende goederen het bezit als titel geldt. In het geval van fietsers betekent dit dat — tot het tegengestelde bewezen is — men er vanuit gaat dat de fiets waarmee iemand zich verplaatst diens eigendom is. Het is dus uitgesloten dat men van iemand gaat eisen dat hij bewijst dat de fiets die hij bij zich heeft ook werkelijk van hem is. Indien men dat wel zou doen, is er sprake van een omkeren van de bewijslast, wat in strijd is met de wetgeving ter zake. Ik vrees dan ook dat men er bij de politie te veel op rekent dat de fietsers hun rechten niet kennen. Het is immers voldoende om bij een controle te stellen dat vermits je de fiets in het bezit hebt, die bijgevolg ook van jou is. En als de fiets dan niet opgegeven is als gestolen zal het onderzoek vlug afgerond zijn”, zo verklaart Verstraeten.

Eenzelfde bedenking kwam er ook van advocaat Bruno Herbots: “Bij roerende goederen, zoals bijvoorbeeld een fiets, heeft het bezit hiervan een eigendomsverkrigende, als ook een politionele functie. De feitelijke bezitstoestand — regelmatig of niet — wordt door het recht beschermd. Tot iemand anders bewijst dat hij rechthebbende is en de feitelijke toestand in strijd is met de rechtstoestand. De politie moet dat vermoeden eveneens respecteren; zij kunnen echter de bestolen eigenaar van de fiets helpen zijn eigendom terug te vinden. Bij diefstal heeft de eigenaar drie jaar de tijd om zijn

Hoe K is de KUL? Extra dossier, pagina's 7 tot 11.

(foto Johan Neyens)

fiets terug te vorderen.” Herbots ziet dan ook niet het nut in van controles op fietsbezit: “Het systematisch invullen van een inlichtingsfiche met de naam van de bezitter van de fiets die niet kan aantonen eigenaar te zijn, als ook van de beschrijving van de fiets lijkt onrealistisch. Ik twijfel er niet aan dat dit met de beste bedoelingen gebeurt, doch deze acties zijn enkel goed om de papierwinkel nog wat aan te vullen. Als men dat niet inziet, gaat het om niet meer dan een stunt, een idiotie. Hoe kan men nu twee fietsen van elkaar onderscheiden, tenzij deze graveerd zijn. Anders men controles doet bij gemerkte fietsen, vind ik een prima idee. Iemand die zijn fiets niet wenst te laten merken, kiest er dan voor om aan dit systeem niet deel te nemen.”

In een reactie stelt de hoofdkommissaris van Leuven, Hugo Michiels, dat zij iemand die geen graveerde fiets heeft, een ander politioneel middel moeten gebruiken om het fietsbezit te kunnen nagaan. “We kunnen altijd tot identifikatie overgaan vanaf het moment dat er enige aanwijzing bestaat, met andere woorden, we moeten onze controle kunnen motiveren. Die motivering dient nooit te gebeuren tegenover de persoon zelf. Je moet altijd vertrekken van het idee dat de politie er is om je te beschermen. We hebben de wettelijke basis voor zo'n controles en in Leuven is er ook duidelijk een aanleiding — de massale fietsdiefstallen. Als we niet kunnen

vervolg op p. 3

binnenin

Petrella 4

Kreeg een Krop in de Keel. De Ilik schreeuwde Ge gaat mij niet vertellen dat die zes miljoen fietsen verdwenen zonder een spoor achter te laten. Els sloeg Wit uit en stofferde je moet de verdwijning Lincken aan drie gebeurtenissen in het Ooste. Het bekende model van een berucht letterwoord is gedefokaliseerd door de Konkurrentie

Negationisme 6

Ik zeg dat het allemaal niet gebeurd is. Die tachtigjarige viering is één opgezet spel. Die zogenaamde revolutie is niet gestart op de Kommunistische Universiteit Leningrad maar opgezet door de Mossad, onder de Kodenaam Bailour. Trotski, één van hen, werd vermoord door een zekere Rabin, vader van iemand wiens dood men ook deze week herdacht. Toeval?

Maraton 12

De maraton is geschrapt. De elandentest stond niet in het startplan van Sportraad. Nikes van het model K vloog uit de bocht, overkop. Etisch niet verantwoord. Hij stond op 11 Km van de finish 11 minuten voor op het 11jaar oude rekord van O. Pel. Een Duitse autobouwer verliet prompt Indonesië en trok naar China. De Rosse van Luxemburg trok naar Aïrs aan en stampte ze terug butten. “E land of geen land, steekt uw K-model in uw ‘ont’ schreeuwde ze nog na.

GROEPT

LERAARS MET VISIE

PEDAGOGISCHE HOGESCHOOL LEUVEN

Tiensevest 60 • 3000 Leuven • Telefoon 016/30 10 30 • Fax 016/30 10 40 • E-mail groep@groep.be

(advertentie)

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moeten vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of via e-mail veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten-)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 2400 tekens (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ± 1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

K van KUL

Studenten vinden onderwijskwaliteit belangrijker dan ideologie. Wanneer een keuze moet gemaakt worden tussen ideologie en kwaliteit dan primeert logischerwijze de kwaliteit, aldus Kringraad. Ik begrijp niet dat universteitstudenten die allemaal in hun eerste kandidatuur één of meerdere vakken filosofie te verwerken hadden, zoiets durven stellen. Werd jullie ooit verteld dat volstrekte objectiviteit en waardenvrij onderzoek niet bestaan? Wij worden in ons denken en handelen immers altijd gedeeltelijk gekonditioneerd door onze first principles.

Binnen de KU Leuven leven en werken wij binnen de kristelijke bakens en dat heeft geweldige voordelen. Uiteraard heeft dit ook al voor vertragen gezorgd. Ook wij kristenen moeten af en toe met onze neus op de feiten gedrukt worden, wanneer we vastgeroest zijn in ouderwetsse denkbeelden. Toch werkt dit kristelijk kader van de KU Leuven niet zo kontraproduktief als men denkt. Vaak merken studenten pas na

jaar dat een zekere hartelijkheid, een waardenkader, en een rotsvast vertrouwen en geloof in God en mensen ook hun carrière en onderzoek ten goede is gekomen. Wij hooven ons geen illusies te maken. Vele studenten en professoren zijn de facto pluralistisch geworden en toch worden zij steeds weer opgeroepen in dialoog met het kristelijk kader hun plaats te zoeken. Op die manier zijn, vaak onbewust, alle leden van de KU Leuven toch betrokken bij die zogenaamde 'ideologie'.

Wanneer wij nu deze tak waarop wij zitten, afzagen, gaat niet alleen wat folklore en historische bagage verloren, maar het fundament, de mogelijkhedenvoorwaarde voor de zo geprezen Leuvense kwaliteit. Hiermee wil ik niet beweren dat geen enkel ander tekensysteem kwaliteit kan genereren. Ik wil alleen maar waarschuwen voor een al te vlak pluralisme. Tevens wil ik toch ook even de schijnwerpers richten op die ongelofelijk knappe en boeiende boodschap die een mens als Jezus ons als Kristus, Zoon van God, is komen brengen. Wij, Vlamingen, maken daar een ideologie van terwijl

het een boodschap van leven en kwaliteit zou moeten zijn.

Tom Schellekens,
licentiaat godsdienstwetenschappen

Creditsysteem

Ik hoop dat de discussie over creditsystemen niet zoals vaak uitloopt op een polarisering tussen voor- en tegenstanders. Laat ons ons beter afvragen hoe een goede middenweg er uit zou kunnen zien. Een aantal bedenkingen. Men moet studenten leren zelfstandig te zijn en zelf een richting te geven aan hun studies. Het is essentieel dat men deze zelfstandigheid aanleert en pas dan vrijheid creëert. Ook teveel vrijheid kan schaden, want snel duiken gevaren op: studenten zoeken de kortste weg naar het diploma, voorkennisverschillen van de studenten voor een vak werken remmend.

Welke keuzevrijheid moet men creëren? Naast de keuze tussen vakgebieden is er de keuze tussen onderwijsvormen (memoriseren, begrijpen, nadenken, interactie...). Dikwijls krijgt de laatste keuze te weinig aandacht. Leren leren is belangrijker dan wat we leren. Grote flexibiliteit vereist een sterke reductie van contacturen. Wie iets mag volgen, moet aanwezig kunnen zijn en met individuele programma's en het huidige hoge aantal contacturen is dit onmogelijk. Begeleide zelfstudie is een nodige voorwaarde vooraleer men hieraan kan beginnen werken. Studieduurverlenging is geen denkbeeldig gevaar. Een opgelegde maximale studieduur is niet gewenst: wie nog net kans maakt, staat onder immense druk. Koppeling met studiefinanciering is ondemocratisch. Een zinvoller beperking —

die meteen reële slijtage van kennis probeert weer te geven — vloeit voort uit 'verouderende' (na verloop van tijd minder waard wordende) credits. De indruk kan ontstaan dat opleiding meetbaar is in credits. Opleiding is de som van onderwijs en vormende nevenactiviteiten die zowel het beleven van de 'K' van de 'UL', studentenvertegenwoordiging als eender welk ander engagement kunnen inhouden. In de eerste jaren is grote keuzevrijheid minder wenselijk. 'Het jaar' als vriendengroep valt immers gedeeltelijk weg als men in elke les met een andere groep gekonfronteerd wordt.

Ten slotte: overheden willen vaak de structuur veranderen. Hiermee bereikt men niet de onderwijskwaliteit die de studenten verlangen. Goed onderwijs krijgt men pas als men docenten tijd en geld laat investeren in het volgen van opleiding en het degelijk uitwerken van hun onderwijs. Dit en niet eender welke structurele maatregel of sekundaire vraag is prioriteit.

Jan Ramon,
doktoraatstudent
computerwetenschappen

Che

Het is niet mijn bedoeling de Che-polemiek eindeloos te rekken maar ik wil graag reageren op de Vrije Tribune van Bert Cornillie (Veto 6). Allereerst ben ik het met de auteur eens wanneer hij stelt dat Che illusies heeft gehad over China en de USSR. Hij is hier echter van terug gekomen na een tweede Ruslandreis en een paar hoogst on aangename ervaringen met de Sovjetburokratie. Che hekel bijvoorbeeld het 'Goelagkommunisme' van de Russen. Zijn beroemde toespraak in Algiers, waarin hij fel uit haalt naar de Russen en hun methoden, is hiervan het beste voorbeeld. Het is ook deze toespraak die Che's positie (voet van de Russen) onhoudbaar maakt op Cuba. Maar dat Che hierover enkele jaren vroeger veel minder heldere ideeën had, is waar. Ik heb zeker niet de bedoeling gehad dat 'weg te moffelen'.

Verder gaat de auteur ervan uit dat Che vandaag geen betekenis meer heeft en dat revolutionaire, marxistische opvattingen totaal voorbijgestreefd zijn. Behalve dan voor een groepje 'verbitende' achterblijvers, behept met een armzalige 'ronkende' retoriek en een beklagwaardige 'verblindheid'. Maar los van de lachwekkende tipering van de zogenaamde 'guerillero-marxisten' ben ik het niet eens met de idee dat Marx en elke revolutionaire aktie 'passe' is. In deze wereld die bol staat van onrecht, sचेve machtsverhoudingen, egoïsme en diepe miserie, moeten we ophouden met ons neer te leggen bij het 'mogelijke'. Het wordt tijd dat we intergeleed weer het noodzakelijke eisen: kleding, voeding en huisvesting voor iedereen — behoeften die het kapitalisme in de derde wereld onmogelijk kan bevredigen. Maar ook menselijke samenwerking en solidariteit, echte democratie waarin ieder zijn zeg heeft, gelijke rechten en kansen op maximale individuele ontplooiing, een andere produktiewijze die het beperkte draagvlak van het ecosysteem respecteert. Daarom zou de mens enkel kunnen leven in een systeem dat een aanfluiting is van alle creatieve mogelijkheden die hij/zij in zich herbergt? Ik blijf dus koppig — niet verblind noch verbitend, daarvoor is het leven te mooi — denken dat het leven dat wij leiden niet het enige mogelijke is. Ook al omdat de dromen over een andere en betere wereld niet uit te roeien zijn zolang 'Babylon system' er niet in slaagt zijn eigen tegenstellingen op te lossen.

Voor SJW,
Evert Peeters,
Iste kan moderne geschiedenis

JO MEUWISSEN

Alle verhuur
Video-, klank- en lichtmateriaal
Videoschermen tot 4 m
DISCOBAR EN CD'S
met of zonder D.J.
KARAOKE (1.500 titels)

016/201.301

vrije tribune

De vrije tribune kan bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moet vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of e-mail veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

De vrije tribune staat open voor iedere persoon of organisatie die met redelijke argumenten een standpunt verdedigt of een gefundeerde mening formuleert. Het standpunt kan vrij aangebracht worden. De Persoon of organisatie is volledig verantwoordelijk en aansprakelijk voor de inhoud en kan slechts één maal per jaar een vrije tribune krijgen. De vrije tribune wordt steeds ondertekend met naam, studiejaar en volledige adres, en is onder geen beding anoniem.

Eventuele reacties op een vrije tribune worden uitsluitend gegeven via lezersbrieven.

De vrije tribune wordt ofwel integraal ofwel niet gepubliceerd en is niet langer dan 7.000 tekens (spaties inbegrepen, wat overeenkomt met ± vier getikte bladzijden met dubbele interlinie). De redactie behoudt zich het recht voor de vrije tribune niet te plaatsen als aan de criteria van redelijke argumentatie, een standpunt en gefundeerd zijn niet strikt voldaan wordt.

homohuwelijk of het ekses van egalitarisme

Niet alleen idealen zoals bloed en bodem, maar ook gelijkheid en tolerantie kunnen leiden tot eksessen. Men kan natuurlijk altijd denken dat enkel de eerste het patrimonium hebben van geweld en moord. Trouwens, eksessen hebben niet altijd met fysieke agressie te maken. Democratie is iets om te kultiveren, maar het heeft doorkende geschiedenis ook haar fouten gekend. Belijden zo sommigen onder ons niet een te agressief egalitarisme, hetzij uit arrivisme hetzij uit ideologie, met alle absurditeiten vandien? Waar komt dit streven vandaan? Laten we aannemen dat het socialisme, als ideologie en akteplan, zich sinds de jaren zestig op nieuwe emancipatie-objekten heeft gefixeerd. Zo kregen we kleine afspitsingen zoals homorechten, feminisme en multikulturalisme, die maatschappelijke gelijkheid als hoogste goed ervoeren. Een spelletje dat niet altijd zo democratisch is, want als verdraagzaamheid een ultieme norm wordt, moet iedereen zwijgen voor elkaar en moet uiteindelijk alles maar geaksepteerd worden.

Er zijn twee domeinen waar dit puriteins streven zich het duidelijkst manifesteert, zoals reeds vermeld, homorechten en multikulturalisme. Wegens plaatsgebrek houd ik me bij het eerste, vooral in verband met de recente plannen tot het wettigen van een soort 'homohuwelijk'. Jammer voor hogleraar Senaev en zijn opdrachtgevers, maar seksuele geaardheid is niet iets neutraal en de wet heeft deze fictie dan ook niet te weerspiegelen. Homofilie wordt wel door een meerderheid, inclusief mezelf, heel tolerant en vrij begrip benaderd maar zij desalniettemin steeds als abnormaal worden aanvoeld. Een viscerale walging als het ware, want zo voelen de meeste mannen (vrouwen) zich wel wanneer ze dit gedrag in egaliserende rechtsregels gaan gieten. Ik ben geen moralist, en weet dat men niet alles kan moraliseren, maar er zijn nu eenmaal normen. Dat wil niet zeggen dat men ze moet volgen maar als het niet

gebeurt, moet men beseffen dat men voor zichzelf een uitzondering maakt, en deze niet kan gaan universaliseren, vooral niet via rechtsregels. Natuurlijk heeft een rechter het recht om op video op te nemen hoe hij de schaamlippen van zijn vrouw dichtnaakt, vooral als ze er zelf om vraagt nietwaar, maar achteraf moet hij niet komen klagen dat men hem zijn job afneemt waarvoor aangezien en waardigheid noodzakelijk zijn. Ten derde wil ik opmerken dat men het beoogde doel, de felbegeerde maatschappelijke gelijkheid, eigenlijk niet heeft bereikt. Ook polygamisten kunnen in België niet trouwen, ook een moslim kan niet met een Djin trouwen (zoals onlangs in Egypte is gebeurd), en kan bij ons zijn dochter niet wettelijk uithuwelijken. Dit egalitarisme heeft blijkbaar zijn favorieten. Men heeft de definitie van het huwelijk willekeurig in één aspekt veranderd en ik zie niet in waarom men dat dan ook niet ten gunste van anderen kan doen, of nog beter, helemaal niet. Waarom nu dit korte pleidooi tegen het 'homohuwelijk'? Er zijn de dag van vandaag wel belangrijker problemen zoals de mondialisering van de ekonomie, werkloosheid, de verloedering van de steden, milieuzorg enzovoort. Ik heb vier algemene redenen, de eerste drie zijn rationeel en vindt men reeds hierboven geschetst, de vierde is een louter pragmatische. Hiervoor verwijfs ik naar het Franse stadje Vitrolles waar het FN van Le Pen de verkiezingen, jammer genoeg, met 52% gewonnen heeft. Daarvoor heeft immers een 'links' staatsbestuur jarenlang progressieve tendenzen en aandachtsgebieden (zoals het omtoeren van de hoofdstraat in een Nelson Mandela-plein) de vrije loop gelaten. Men dreef de intolerantie zelfs zover dat men uitgeverijen van de plaatselijke boekenfor verwijderde die boeken van 'rechtse' denkers zoals een Alain de Benoist wilden verkopen. Door als enige tegen zulke fantasiatjes te reageren heeft het FN ontgensprekelijk veel stem-

men gewonnen. Ik geef een voorbeeld in verband met ons onderwerp. In Engeland is vorig jaar een eenvoudige domineesvrouw op een bepaald moment de vierde populairste persoon van het land geworden (bron: The Observer 15/12/96). Waarom? Ze had het lef om in een veelbeklepte televisieprogramma duidelijk te stellen dat ze homofiel was afwijking vond. Een figuur als Alexandra Colen, met iets minder goede bedoelingen, zou wel eens dezelfde meevaller kunnen hebben. Het zijn demagogen, zoals zij, die zullen profiteren van mensen die het beu zijn om voor racist te worden uitgemaakt omdat ze opkomen voor hun eigen zeden en gewoonten, voor hun eigen beperkt fatsoen. Zo ook heeft bij ons een cordon sanitaire het Vlaams Blok steeds weer opnieuw tot enige oppositiepartij gemaakt. Bepaalde progressieve lobby's, die nu meer dan vroeger vrij spel hebben, doen zo meer kwaad dan goed. Ze geven een overgevoelige en overdreven benadrugging van bepaalde stokpaardjes die bij de bevolking uiteindelijk het omgekeerde effect verkrijgen. Volgende opmerking uit een recent artikel van R. Visker over de trans-kulturele problematiek kan men naar mijn mening ook toepassen op de kwestie van homohuwelijken: 'Is het niet een nieuwe vorm van disciplinering die zich hier aandient? Het soort (inter)aktivisme waarmee men op bepaalde feestjes lastig gevallen wordt: iedereen moet meedansen, iedereen moet met iedereen praten, zodat de grote Ontmoeting pas echt kan slagen? 'Good vibrations'.' Vanuit de geest van dit sitaatzou ik durven besluiten dat men moet oppassen met een zekere vorm van geforseerde etik. Is het volstrekt denkbeeldig te stellen dat op ons egalitairistisch feestje — mede onder invloed van bepaalde drukingsgroepen (cf. Vitrolles) — sommigen wel eens met de tafels zouden gaan smijten?

Remi Hauman
tweede lic. Islamologie KU Leuven

“Het rapport van de visitatiekommissie is geen bijbeltekst”

In het onderwijs wordt alles prompt gesignaleerd, want geen milieu telt meer verkliekers of grotere zeikers”, liet de Antwerpse romanschrijver Hugo Raes zich in één van zijn onbesuisde momenten ontvallen. Toch is het niet al kommer en kwel met dat signaleren in het onderwijs. Visitatiekommissies (zie kader elders op deze pagina) proberen een objectief beeld te schetsen van verschillende onderwijsinstellingen, met als uiteindelijk doel problemen te signaleren met kwaliteitsverbetering als doel voor ogen. Zo een visitatiekommissie aan de Vlaamse rechtsfaculteiten bracht in haar eindverslag ondermeer een oud zeer van de rechtsopleiding naar voren: studenten moeten er te veel luisteren en produceren. Maar de commissie besluit toch dat “de opleidingen aan de Vlaamse rechtsfaculteiten globaal genomen aktueel en van een goed nivo zijn.”

Zes Belgische en Nederlandse professoren hebben de kwaliteit van de opleidingen rechten, notariaat en kerkelijk recht in Vlaanderen geëvalueerd. Zij hebben minimumvereisten opgesteld waaraan volgens hen deze studierichtingen moeten voldoen. Als algemene doelstelling stelde de commissie voorop van deze opleidingen te verwachten: “vakbekwame en maatschappelijk bewaam juristen [te] vormen, met een kritische geest, die zelfstandig probleemsituaties kunnen ontleden en tot een oplossing brengen, en daarom analytisch maar ook synthetisch slagen kunnen denken.” In het algemeen moeten de verschillende faculteiten daar heel behoorlijk in. Toch wijzen ze ook op een aantal tekortkomingen die specifiek zijn voor een bepaalde faculteit. In een aantal gevallen zijn de zwakke punten zelfs vrij algemeen verspreid in het onderwijs aan de Vlaamse rechtsfaculteiten.

Eén van de problemen waaraan de Universitaire Instelling Antwerpen (UIA) en

de Vrije Universiteit Brussel (VUB) bijvoorbeeld dringend het hoofd moet bieden, is het budget voor hun bibliotheken. Het tijdschriften- en boekenaanbod heet er “ontoe-rekend” te zijn. De studiebegeleiding aan de Universiteit Gent (RUG) is niet altijd voldoende, terwijl die aan de andere universiteiten “goed” is. Een tekortkoming die dan weer specifiek van toepassing is op de KU Leuven is het gebrek aan “maatschappelijke betrokkenheid” van sommige hoorcolleges.

Draad

Hét grote pijnpunt echter, dat bijna als een rode draad door het rapport loopt, is de grote nadruk op de hoorcolleges — vooral aan de KU Leuven en de RUG — en de reproductievragen bij de examens. Omdat de hoorcolleges de overwegende werkvorm uitmaken vreesde de commissie een gebrek aan inzichtelijk werken en kritisch denken bij de rechtstudenten. Op die manier wordt bovendien van de studenten niet steeds een voldoende aktieve inbreng in het leerproces verwacht. Vooral bij een grote rechtsfaculteit zoals die van de KU Leuven wordt er gewezen op het belang van praktijkcolleges en werkcolleges: zij zijn nog ondervertegenwoordigd in het lessenpakket. Deze colleges zijn belangrijk om te komen tot een discussie over een bepaald onderwerp in een kleine groep. Ook de mondelinge vaardigheid wordt verbeterd door het aanbieden van deze discussiecolleges. Vanwege haar bekommernis om het inzichtelijk studeren en het kritisch denken formuleert de commissie ook haar bedenkingen bij (een deel van de) examens die nog te veel gericht zijn op de loutere reproductie van de leerstof. Het gebruik van meerkeuzevragen-examens is daar volgens de commissie niet geheel vreemd aan.

Stof

Onderwijsvertegenwoordiger Ward Callens en fakultair Stijn Vanoppen van het VRG vinden het rapport van de visitatiekommissie “leuk geschreven en mooi opgesteld, maar te oppervlakkig”. Ze verheugen

zich — net als professor Herbots (dekaan van de rechtsfaculteit) — vooral over het feit dat volgens hen de KU Leuven er eigenlijk als beste rechtsfaculteit in Vlaanderen uitkomt. Veel van de kritieken over de Leuvense rechtsfaculteit die in het rapport naar voren worden geschoven zijn al in behandeling in werkgroepen. Sommige zijn zelfs al opgelost, zoals de verschuiving van enkele werkcolleges van eerste licentie naar tweede kandidatuur, melden zowel de dekaan als de studenten. Verder wijzen de studentenvetegenwoordigers erop dat “hoorcolleges toch geen vies woord zijn”. Volgens hen ligt het veeleer aan de docenten en niet aan het systeem. “Als een aantal hoorcolleges beter gedoceerd zou worden is al veel opgelost.” Toch erkennen ze de nood aan meer werkcolleges en praktijkcolleges, waar ze ook voor ijveren.

De dekaan vindt hoorcolleges de beste manier om informatie over te brengen en om de materie te situeren. Maar ook hij zegt dat het er op dit moment te veel zijn. Maar “voor ongeveer drieduizend studenten is dat niet gemakkelijk, wie gaat die omkadering betalen?” — een opmerking die ook de visitatiekommissie als verzachtende omstandigheid heeft aangehaald. Voor professor Herbots is het vooral belangrijk dat de studenten beter leren schrijven, dit moet gebeuren in seminars.

De VRG-vertegenwoordigers zeggen

verder dat de meeste meerkeuzevrageneksamen aan de rechtsfaculteit aan de vereisten van “inzichtelijke en faire examens” voldoen. Mondelinge examens zijn voor hen niet per definitie beter, omdat ze soms ook te veel op loutere reproductie gericht zijn. Tenslotte erkent Stijn dat rechtstudenten “voor een behoorlijk deel van de vakken nog teveel de stof erin moeten stampen op een korte termijn, om het daarna weer uit te spuien. Maar het is moeilijk om dat te veranderen.”

Korreltje

De dekaan van zijn kant geeft ruitertijk toe dat nog te veel examens op reproductie gericht zijn. “Daarom is de jaarlijkse denkdag van faculteit dit jaar gewijd aan ‘examenvormen’”. De andere items worden opgevolgd in het POK, “maar de tekst van de visitatiekommissie is geen bijbeltekst. Je moet het soms met een korreltje zout nemen. Soms volgen ze gewoon wat één ondervraagde geleding opwierp, dat is niet altijd helemaal gerechtvaardigd.” Hij heeft niet echt een examenvorm die zijn voorkeur wegdraagt. Maar voor zijn (algemeen) vak Bijzondere Overeenkomsten in eerste licentie, kiest hij voor een combinatie van reproductievragen en inzichtsvragen. Voor meer specifieke vakken in de laatste twee jaren, gebruikt hij zelf een openboekexamen. Tenslotte merkt de dekaan op dat er in het rapport niets staat over de door het plan Dillemans voorgestelde verkorting van ondermeer de rechtenstudies met een jaar. Hijzelf is daar niet als de andere dekanen van de Vlaamse rechtsfaculteiten tegen gekant. “Op die manier vallen de algemene vakken weg en komt er veel minder ruimte voor het Erasmusprogramma.”

Raf Gerits

Visitatiekommissie gevisiteerd

Een visitatiekommissie is een team van specialisten uit zowel Vlaanderen als Nederland dat de onderwijskwaliteit van universitaire opleidingen onderzoekt. Het initiatief komt van de Vlaamse universiteiten en de Vliet (de Vlaamse Interuniversitaire Raad). Voorafgaand aan de eigenlijke visitatie legt de commissie een referentiekader vast, een aantal minimumvereisten waaraan elke opleiding binnen het vakgebied moet voldoen. De universiteiten van hun kant stellen een zelfstudie op. Dit is een studie waarin de doelstellingen en eindtermen van hun opleiding besloten liggen: ze komt tot stand door een discussie tussen profen en studenten. Dit kritisch zelfonderzoek leidt er soms toe dat sommige pijnpunten al opgelost zijn voor de commissie op visite komt.

Een commissiebezoek verloopt volgens een vast stramien. Ze voeren ondermeer gesprekken met het fakulteitsbestuur, assistenten en afgestudeerden. Daarnaast kijkt de visitatiekommissie studiemateriaal, handboeken en skripties in. Tenslotte bezoeken ze ook de onderwijsruimten, computerfaciliteiten en bibliotheken. Van dit alles maken de specialisten een eindverslag op, waarin ze nagaan in welke mate de faculteiten voldoen aan de vooropgestelde eisen. Dit eindverslag zou dan een leidraad moeten zijn voor de onderwijsinstellingen om de eventuele tekortkomingen aan te pakken.

(fg)

Fietsaktieplan bijgesteld

Politie deelt lichtjes uit

In het kader van de bijsturing van het fietsaktieplan staan er een aantal opmerkelijke initiatieven op stapel. Zo zal de politie meer controles gaan uitoefenen op het fietsbezit (zie voorpagina) en zullen fietsers, waarvan de verlichting niet in orde is, een vervanglichtje meekrijgen.

Bij het begin van het vorige academiejaar pakte de politie uit met een fietsaktieplan. Dit plan moest de krachtlijnen van het politieel beleid tegenover fietsers vastleggen. Door het vijfhoeksoverleg, een overleg tussen ondermeer stad en ordediensten, is het mogelijk om het beleid van de verschillende bevoegde instanties op elkaar af te stemmen. Het plan bevatte hoofdzakelijk een aantal repressieve maatregelen, met hier en daar enige tolerantie. Men ging fietsers massaal controleren. Aan de hand van de resultaten van deze controles werd het plan onlangs bijgesteld.

Het plan bevat geen structurele maatregelen, maar neemt wel een aantal punten over uit het eisenpakket van Sociale Raad en van de Fietsersbond. Zo zal men een gedoogbeleid gaan voeren ten opzichte van

fietsers die met aangepaste snelheid door winkelwandelstraten fietsen. Dat neemt niet weg dat men nog steeds zal aangehouden worden om van de fiets te stappen, zelfs na sluitingstijd van de winkels. Ook bij verkeerd gestalde fietsen zal men in een beginfase enige tolerantie inbouwen. De regel luidt als volgt: “Bij een trottoir met een breedte van minimum 1,5 meter, moet er steeds 1 meter vrij blijven. Is het trottoir minder breed, dan mag er enkel een fiets tegen de muur staan als er op minder dan dertig meter geen fietsstalling is. Het aantal dergelijke fietsstallingen ligt echter nog steeds veel te laag en het aantal trottoirs in Leuven dat meer dan 1,5 meter breed zijn, kan men op zijn vingers tellen.

Repressie

Op aansturen van de Leuvense Fietsersbond, zullen fietsers die geen verlichting bijhebben een vervanglichtje in bruikleen krijgen van de politie. Als je de herstellingen en vervolgens laat controleren, zal je de lichtjes moeten terug geven. Dat wil zeggen dat men na een negatieve controle gewoon verder kan fietsen. Dat systeem van gekontroleerde waarschuwingen zal slechts volge-

houden worden tot eind december. Hoofdkommissaris Michiels beloofde alvast dat de akties opnieuw zullen geëvalueerd worden in januari. Vraag blijft dus of deze goede intenties ook omgezet zullen worden in structurele maatregelen.

Ondertussen blijft men zeer repressief optreden tegen fietsers die in tegengestelde richting fietsen of de voorrangregel (bijvoorbeeld bij rood licht) niet respecteren. In beide gevallen is men al gauw meer dan 5600 frank kwijt. Sociale Raad pleit voor structurele maatregelen die het fietsgebruik stimuleren. Het fietsaktieplan heeft te veel weg van een politiebepaling opknopbeurt, die het gebrek aan beleid moet kamoefleren. Steeds meer studenten klagen over het repressieve fietsbeleid van de stad. De studenten vinden bovendien dat de boetes voor zware overtredingen, volledig in wanverhouding staan met het misdrijf.

(thl)

Studenten die klachten hebben over het Leuvense mobiliteitsbeleid kunnen steeds terecht bij Sociale Raad. Aan mensen die een boete kregen wordt gevraagd een kopie hiervan binnen te brengen. Op die manier kan men de gegevens inventariseren (ter ondersteuning van het protest) en indien mogelijk kan er ook enig juridisch advies gegeven worden. Sociale Raad vind je in de ‘s Meiersstraat 5 (elke werkdag van 14h-18h). Tel.: 22.95.41.

Fiets

vervolg van p. 1

bewijzen dat het om een gestolen fiets gaat, is de kous ook af”, aldus kommissaris Michiels.

Niemand kan dus verplicht worden om te bewijzen dat de fiets die hij bezit, ook effectief die van hem is. Juridisch is een fiets van de bezitter, tenzij men het tegendeel kan bewijzen. Fietsers die met dergelijke controle-akties gekonfronteerd worden, dienen het bezit of de herkomst van hun fiets dus niet te verantwoorden. De politie heeft wel het recht, om bij een vermoeden van diefstal, een identiteitscontrole uit te voeren en eventueel een onderzoek in te stellen. Dat wil zeggen dat men een inlichtingsfiche zal invullen, met de gegevens van de vermoedelijke eigenaar en van de fiets. Vervolgens zal men nagaan of de fiets niet als gestolen is opgegeven. Het blijft dus nog steeds aangeraden om je fiets te laten graven en elke diefstal te melden. Indien men zegt de fiets van iemand geleend te hebben, zal men ook deze bewering naan. Vergeet bovendien niet dat het ‘lenen’ van een fiets — zonder toestemming van de eigenlijke bezitter — eveneens diefstal is.

Thierry Laenen

“De baas van General Motors denkt: ‘Leve China’”

Ricardo Petrella, professor politieke en sociale wetenschappen in Louvain-la-Neuve, hekelde het huidige concurrentiedenken. Onder zijn voorzitterschap schreef een groep wetenschappers, de groep van Lissabon, het boek ‘Grenzen aan de concurrentie’. In zijn nieuw boek ‘De bien commun’ houdt hij een pleidooi voor het algemeen belang. Het uitgangspunt blijft hetzelfde: de concurrentie mag en kan de wereld niet organiseren. Gewapend met de tegenargumenten van professor De Grauwe (lees de pagina hiernaast), konfronteerde Veto hem met zijn eigen ideeën.

Een systeem waar elk zijn deel van de markt moet veroveren, waar staten tegen elkaar worden opgezet, kan de rijkdom van de wereld niet eerlijk verspreiden onder de mensen, stelt Petrella. Sociale verworvenheden worden weggesneden want de staat moet investeringen aantrekken. De nationale staten en hun overheden kunnen tegen multinationals niets beginnen maar ook het multilateralisme van de Verenigde Naties heeft gefaald. De Verenigde Staten beheersen als enig overgebleven grootmacht de nieuwe wereldorde. Europa moet nog altijd haar plaats zoeken in de globale economie. En in Azië komt de nieuwe pool, en dus concurrent, China op. Met de opkomst van de Islam in Azië ontstaat er een bron voor destabilisatie en conflicten. Voorwaar een weinig opbeurende analyse, maar Ricardo Petrella maakt zich sterk een alternatief achter de hand te hebben.

Ricardo Petrella: «Gelet op die veelheid van dimensies en het gebrek aan duidelijke politieke verhoudingen geloof ik niet in een wereldregering in de vorm van de Verenigde Naties. Ik pleit voor mondiale besturen in de vorm van een agentschap voor het water, een economisch-financiële veiligheidsraad en een energieraad. Die vorm is meer in overeenstemming met de werkelijkheid. Voor de huidige problemen van watervoorziening, huisvesting en dergelijke zijn er spelregels nodig om te zorgen dat de toename van produktiviteit gebruikt wordt voor waterkranen, huizen en dergelijke, kortom voor het algemeen welzijn.»

Veto: *Is deze oplossing geen utopie?*

Petrella: «De oplossing van een duurzame ontwikkeling beperkt zich niet tot een mentaliteitsverandering in de consumptie, respect voor de planten, of hervorming van de landbouw. Om te komen tot een duurzame ontwikkeling moet men de internationale regels van de economie veranderen. Er is een sociale strijd nodig. Er komt geen mondiaal bestuur — zelfs niet onder de vorm die ik beschrijf — zonder sociale strijd. Daarom vecht men voor het recht op arbeid, de erkenning van een rechtvaardige handel. Men wordt bewust van het probleem en de manier om het op te lossen. Ikzelf voer de sociale strijd met woorden. Ik staak niet want ik ben geen arbeider. Er is evenwel geen reden om pessimistisch te worden. Als je de zaken op huif beeloop laat, dan moet je pessimistisch zijn. Maar dat is dan fatalisme»

Havelaar

Veto: *In uw boek spreekt u van een verandering over dertig à veertig jaar. Intussen blijven de regels van de concurrentie gelden en moeten we deze regels volgen om te overleven.*

Petrella: «Het is moeilijk om op vijf of tien jaar het systeem te veranderen. Ik weet niet hoe lang het gaat duren. Het is een illusie te denken dat als we vechten om te overleven we ook effectief zullen overleven. De logica van het overleven zal blijven bestaan. Maar het blijft een illusie want van de honderd die vechten, zullen er tien overblijven. Niet iedereen zal het halen, gewoon door de logica van het systeem.

Sommigen zullen niet competitief genoeg zijn en dus worden geëlimineerd. Maar het volstaat ook niet om te denken dat het systeem zal breken omdat er meer armen en dus minder konsumenten zullen zijn. Dit systeem kon zich steeds handhaven doorheen de geschiedenis. Het systeem zal niet ineenstorten door een gebrek aan konsumenten. Het zoekt steeds een nieuwe markt. China zal met zijn enorme markt het kapitalistisch systeem redden. In Amerika en Europa is de automarkt in 2010 oververzadigd. In China denkt men in 2015 honderd miljoen nieuwe wagens nodig te hebben. Als je baas bent van General Motors denk je dan: ‘Leve China!’. Maar de nieuwe opkomende markten zullen problemen creëren voor de verliezers, en dus een strijd.»

Veto: *En wie zal die strijd moeten voeren?*

Petrella: «De huidige akties komen van al die groeperingen uit de ‘Civil Society’ die begrepen hebben dat men moet veranderen. Zij die streven voor de afschaffing van de doodstraf, voor etisch bankieren. Deze organisaties vragen en maken nieuwe regels. Neem de ‘Max Havelaar’-koffie’ of die ‘Made in Dignity’-kampanje.»

Veto: *Die veranderen wel slechts enkele regels van het systeem.*

terug wil naar het kommunisme terwijl het gefaald heeft. Die kritiek is louter een kwestie van polemiek. Ik heb nooit positieve commentaar geschreven op het Sovjet-stalinisme, intengeleed. Het manifest van de kommunistische partij van 1848 trekt mij wel aan maar ik wil niet terug naar naar het stalinisme. Ik beweer wel dat we het algemeen belang moeten heruitvinden, dat we weer middelen moeten vinden om een gemeenschappelijke rijkdom te creëren. De prioriteit in wetenschap en technologie moet gegeven worden aan de creatie van gemeenschappelijke goederen als water, energie en huisvesting. Als dat kommunisme is, dan ben ik een kommunist. Maar kom mij niet zeggen dat het water geen gemeenschappelijk goed moet zijn als er anderhalf miljard mensen geen toegang hebben tot water. Of als 2,2 miljard mensen een daginkomen hebben van minder dan één dollar.»

Rivaliteit

Veto: *In uw mensbeeld ziet u de mens als altruïstisch, als sociaal. Is het macro-economisch model dan geen weerspiegeling van onze aangeboren interspersoonlijke relaties?*

Petrella: «Er is geen genetische natuur voor

mersialisatie — is het niet van belang te winnen maar deel te nemen. De elektorale competitie is goed. Hoe zouden we anders onze vertegenwoordigers kiezen?»

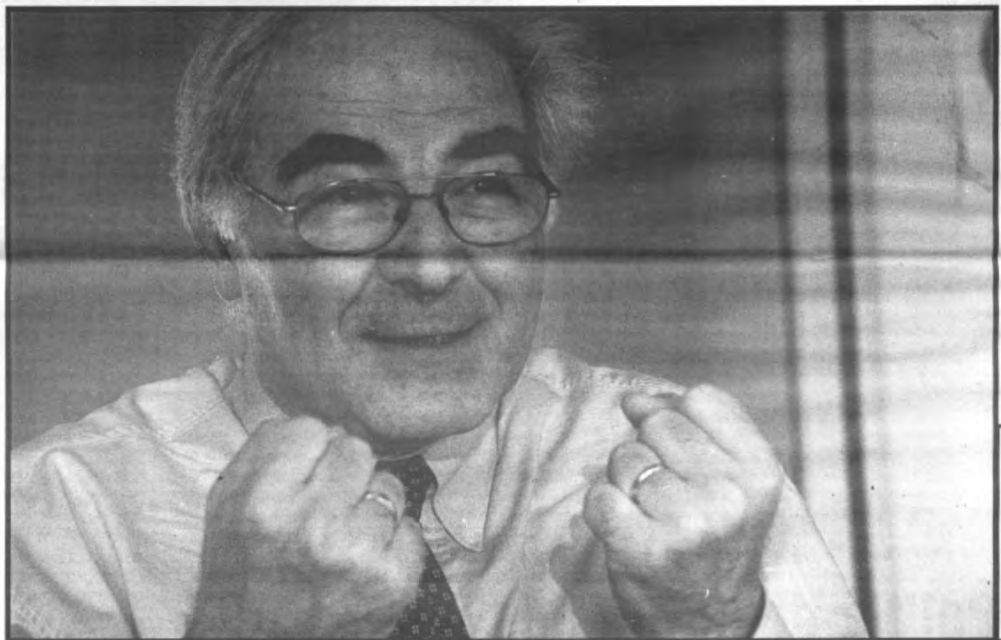
Veto: *Maar wat met de economische competitie?*

Petrella: «In principe is die goed. Alleen is ze slecht geworden op het ogenblik dat ze omgevormd is tot een rivaliteit om te overleven. Als je niet beter bent dan de andere, word je geëlimineerd. ‘I want to kill my competitor’ heeft niets te maken met vroegere vorm van competitie. Ik pleit voor een win-win situatie. Kijk naar het opzet van de Verdragen van Ouandé en Lomé die Europa tekende met de AKP-landen (Afrika, Karibiën en Pacific, nvdr). Die akkoorden garanderen de import van goederen uit die landen tegen een zekere prijs, ongeacht de wereldprijs. Onder druk van de liberalisering heeft men het verdrag van Lomé uitgehouden. Men heeft het principe van ‘win-win’ vervangen door de slogan ‘Trade not aid’. ‘Wees competitief en het zal beter gaan’.»

Piraterie

Veto: *U bent nogal sceptisch ten opzichte van technologische innovatie. Geeft deze technologische innovatie geen nieuwe mogelijkheden?*

Petrella: «Ik ben sceptisch ten opzichte

(foto: Jeroen Lissens)

Petrella: «Het is één van de oplossingen. Ik verwijs naar de initiatieven van organisaties die er nu al staan: de verlichte elite, de nieuwe stedelijke leiders, of de syndikaten die hun tweede adem gevonden hebben. Het gaat om een verandering in het bewustzijn. De mensen merken dat het zonder vakbonden slecht gaat, zoals in Nederland. Nu zijn ze nog allemaal blij, maar binnen een jaar of twee merken ze wel dat ze gerold zijn.»

Veto: *Dan spreken we toch niet van solidariteit?*

Petrella: «Men beschuldigt mij vaak van naïviteit. Maar solidariteit kan ook voortkomen uit een slechte ervaring, uit het pak slaag dat je gekregen hebt. Het is dan gemakkelijk om dan zelf klappen uit te delen aan de zwakkere die nog onder jou staat. Tot je je realiseert dat het beter is elkaar te helpen om er samen uit te geraken.»

Karabiën

Veto: *Men beschuldigt u van kommunistische ideeën omdat u de maatschappij op een rigide manier wil organiseren. Achtervolgt het spook van het kommunisme u niet?*

Petrella: «Zij die het niet willen begrijpen, hebben het niet begrepen. Ze zeggen dat ik

de sociale relaties van de mens. Genetisch zijn de mensen niet goed of slecht. Wij zijn het resultaat van een sociale constructie.»

Veto: *Bij de mens bestaat er toch een natuurlijke vorm van wedijver en strijd?*

Petrella: «De mens kent in geval van gevaar, in bepaalde mate, de ‘struggle for life’. Maar we merken ook dat in geval van gevaar maatschappijen zich organiseren. In geval van schaarste gaat men ook delen. Dat de maatschappij gebaseerd is op het principe van ‘uw dood is mijn leven’ is een idee dat ontstaan is in de zeventiende eeuw met Hobbes. Dat denken bestaat enkel in de kristelijke westerse wereld. In Azië bestaat het concept van concurrentie niet. Wij debatteren over competitie en solidariteit want wij denken westers. Een Azië denkt in termen van harmonie. Wij zijn het resultaat van een sociale constructie die verschild doorheen de tijd en plaats.»

«Is concurrentie goed of slecht? Competitie is positief. Competitie komt van het Latijnse competere wat ‘samen zoeken’ betekent. Om te zien wie de snelste is, lopen we de honderd meter. Dat betekent niet dat we de andere moeten uitschakelen. In de hele filosofie van de sportcompetitie — de olympische gedachte voor de kom-

van het huidige gebruik daarvan. Ik ben niet tegen innovatie als dusdanig. Dat brengt nieuwe kennis aan. Als de informatika en de communicatie ertoe leiden dat men in Azië of Afrika het gezondheidssysteem helpt aanpassen of de gezondheidzorg waarbij men hen de middelen geeft om zelf de innovatie te beheersen, hoe kan men daar tegen zijn? Maar op dit ogenblik doet men dat niet. Liberaliseren, dat doet men. De Afrikanen moeten hun markt openzetten en het westen zorgt voor de uitrusting van één hospitaal of één bedrijf. Maar wat met de anderen? Wat doet het ziekenhuis dat niet rendabel is, of niet onder leiding staat van het zoonje-van, of geen contact heeft met een minister?»

«Ik ben tegen het gebruik van de nieuwe kennis door de industrie die de nationale staten in concurrentie brengen en de staten sjanteren. Laten we de technologische innovatie gebruiken voor sociale vernieuwingen. Maar als men hiermee de industrie toelaat zich meester te maken van de rijkdommen van de aarde, is dat planetaire piraterie, en daar ben ik tegen.»

Bert Cornillie
Dietger Geeraert
Rut Reynaerts

"Ik verkies iets meer ongelijkheid als er daardoor meer jobs komen"

Professor en VLD-politicus Paul De Grauwe breekt al jaren een lans voor een consequent liberalisme. Als de Europese film niet kan concurreren met de Amerikaanse moet ze maar verdwijnen, is één van die spitante uitspraken die men hem graag in de mond legt. Hoewel zijn stellingen vaak protest uitlokken, blijft hij een fervent verdediger van de vrije markt. Zijn kritiek op Petrella's publikaties 'Grenzen aan de concurrentie' en 'Het algemeen welzijn' is dan ook niet mals. Paul De Grauwe ziet hierin tekenen van een voor hem verderfelijker regime uit het verleden. Hij wil wel eens weten hoe Petrella de konklusies van zijn boek zal uitvoeren. Wij trachten het hem uit te leggen. Tevergeefs.

Paul De Grauwe: «Als Petrella de concurrentie wil uitschakelen, hoe gaat hij de wereldeconomie dan organiseren? Konkur-

Het westen moet proberen met China tot een akkoord te komen. Economisten stellen dat voor. We gaan ook betalen om daar wat milieuvriendelijke technologieën te introduceren. Investeerdere moeten beseffen dat elke frank die we besteden in China aan betere milieutechnieken eigenlijk ons ten goede komt. Wat ik spijtig vind, is dat de VSA zijn broek veegt aan de afspraak om bepaalde normen te halen. Anderszinds vind ik de verkoop van milieuvergunningen een goed idee. Diegene die het meest biedt, vindt de produktie uiteindelijk het interessantst en wil voor de externe effecten instaan.»

Veto: Het boek van Petrella getuigt van het geloof in de solidaire mens. Hij stelt: "Onvermijdelijk zijn we samen, en we moeten het samen doen".

De Grauwe: «Ik zou nergens liever leven dan in een wereld waar de mensen zijn inzetten voor de gemeenschap. Maar de werkelijkheid is anders. De mens zit van nature in een concurrentiestrijd. Bij familie, vrienden, daar ben je solidaire. Dat willen uitbreiden naar alle maatschappelijke

zers zijn in het marktsysteem. De stijfers in 'Het algemeen belang' tonen duidelijk aan dat de armen armer worden, de rijken rijker. De vraag is hoe er meer winnaars kunnen zijn. In de derde wereld bijvoorbeeld.

De Grauwe: «Je moet opletten met die stijfers. Kijk bij ons, in Europa. Vergelijken met honderd jaar geleden, zijn er geen armen meer, dat is toch een enorme vooruitgang. Een vrije beweging van goederen, diensten en kapitaal zou voor het zuiden ook beter zijn. Bij ons komt het omvattend maar duur sociaalzekerheidsstelsel onder druk te staan. We staan voor een keuze. Gaan we dat behouden met het gevaar dat wij dan te dure arbeid hebben en dat wij niet kunnen concurreren met de lageloonlanden? Of gaan we dat sociaal zekerheidsstelsel iets afzwakken? We kunnen bepaalde risico's, door de mensen zelf laten dragen. We moeten verzekeringstelsels privatiseren, zonder dat de mensen hun zekerheid verliezen. Meer responsabiliseren. Uiteindelijk moeten grote risico's gedeeld worden. Zodat je morgen niet arm wordt omdat je ziek bent. Maar voor een

industrie bijvoorbeeld. Men dacht dat daar de expansie heel groot ging zijn. Plots constateren ze dat ze een overcapaciteit hebben. Dus volgen er sluitingen. Als die ondernemingen gesloten zijn, kan er een nieuwe opwaartse beweging beginnen.»

Veto: Kan de markt banen creëren daar waar ze echt nodig zijn. Denk aan de sociale sector, de milieusector, ziekenhuizen, bejaardentehuizen en onderwijs. Kunnen we dat zomaar overlaten aan de vraag: "Hoeveel willen ze er voor betalen?"

De Grauwe: «Je wijst daar terecht op een probleem. Het marktsysteem kan heel veel jobs creëren in de vorm van goederen en diensten waar de mensen voor willen betalen. Maar het moet opbrengen. In de gezondheidszorg heb je eigenlijk een informatieprobleem. Zulke beslissingen zijn in een vrije markt heel moeilijk. Doch het eerste objectief van de gezondheidszorg is niet jobs te creëren, maar goede gezondheidszorg te maken. Als je dat doet, komen er zeker jobs.»

Veto: Het probleem is ook dat men jobs kan creëren maar tegelijkertijd ook arm kan blijven. Het aantal jobs stijgt terwijl de armoede verhoogt, zoals in de Verenigde Staten en Groot-Britannië.

De Grauwe: «Daar bestaat een grotere ongelijkheid, maar dat betekent niet dat de armoede is toegenomen. Los van de problemen, zijn ze erin geslaagd de werkgelegenheid te bevorderen. Hen terechtwijzen is gemakkelijk. Laten we proberen te leren van die landen.»

Reaktionair

Veto: Vreest u daarentegen voor de Franse vijftiendertigurenweek als werkgelegenheidsmaatregel?

De Grauwe: «Op lange termijn is dat een heel stupide maatregel. Als je daar een beetje over nadenkt... Zoveel talent waaraan je zegt "Je mag niet meer werken". Ten eerste, als je een algemene maatregel neemt, moet je zeggen dat ze minder gaan verdienen. De Franse regering heeft dat niet gezegd. Ten tweede, het grootste deel van de werklozen is ongeschoold. Wat gaat het effect daarvan zijn als dat een algemene maatregel wordt? Heel grote tekorten. Je verwantselt zo een groot deel van je productieve mogelijkheden. Het zijn juist de geschoolde arbeiders die jobs creëren.»

Veto: Maar het kan toch aantrekkelijk zijn voor gezinnen. De man zet een stap terug, naar vijftiendertig of dertig uur. De vrouw werkt evenveel. Zo verlaten vrouwen hun tweederangsverdiensrol op de arbeidsmarkt.

De Grauwe: «Ja, maar ik constateer alleen dat vrouwen wensen parttime te werken. Laat ons dat niet ontkennen omdat een paar feministen dat niet graag horen. Als ze dat liever hebben zo, moeten we ze toch ook niet dwingen om langer te werken. De beslissing over de werktijd moet vrij genomen worden. Als er mensen minder lang willen werken, geef ze dan de mogelijkheid.»

«Wie vraagt er arbeidsduurverkorting op dit ogenblik? Grote ondernemingen die onder druk staan en de werkgelegenheid afbouwen. Dus de staat steunt niet die bedrijven die geen arbeid creëren. De bedrijven die in expansie zijn, willen geen arbeidsduurverkorting. Zo krijg je een enorm pervers systeem waar jobscreatie afgestraft wordt.»

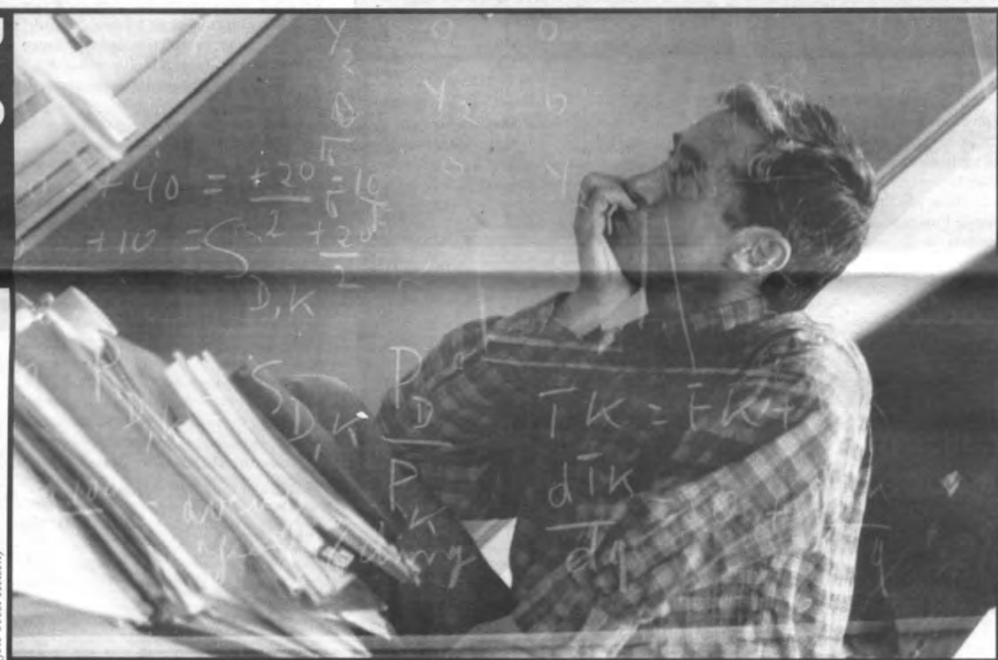
Veto: In de 'goede maatschappij' is er volgens Petrella een volledige tewerkstelling. Iedereen die wil werken moet dan kunnen werken. Is dat nog mogelijk volgens u?

De Grauwe: «Natuurlijk, de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk bewijzen dat. Ze staan dicht bij een vrije markt dan wij. Er is een grotere ongelijkheid, dat erken ik. Maar ik verkies iets meer ongelijkheid als er meer jobs zijn. Meer jobs en minder sociale zekerheid. Maar bon, je wordt dan onmiddellijk afgeschilderd als een negentiende-eeuwse reaktionair. De politiek durft daar niet mee naar buiten komen. Ze willen de harde keuzes niet overbrengen aan de mensen. Zeggen dat je meer jobs kunt creëren zonder afslanken, is larie en apekool.»

Bert Cornillie
Dietger Geeraert

De Grauwe

(foto Joost Helsent)

rentie zal er altijd zijn omdat de wereld vol schaarse zit. We moeten de concurrentie op één of andere manier kanaliseren en zo een maatschappelijk doel realiseren. Ik wil niet ontkennen dat er problemen zijn. Zo worden externe effecten — de milieuproblemen bijvoorbeeld — niet voldoende of helemaal niet in rekening gebracht. Dat is een inherent probleem aan het marktmodel waar iedereen bekommerd is om zijn eigen welzijn. Het vraagt om een oplossing op politiek vlak. De enige uitweg is om op internationaal nivo akkoorden te maken.»

Veto: Dus toch een mondiaal kontrakt à la Petrella?

De Grauwe: «Wat betreft milieu, natuurlijk.»

Solidaire

Veto: Maar commerciële bedrijven gaan weg als er geen soepele wetgeving is. Zo is het voor een bedrijf heel aantrekkelijk om naar China te gaan, waar ze massaal kunnen vervuilen. Tegelijk gaat de Clinton-administratie geen milieuvriendelijke industrieën steunen en ziet het er voor de milieutoep van Kyoto niet rooskleurig uit.

De Grauwe: «Dat is een groot probleem.

problemen is eigenlijk de gevaarlijkste utopie. Dat is ook de kommunistische utopie geweest.»

Veto: De stelling 'U zal concurrentieel zijn of u zal niet zijn' benadrukt daarentegen het eigenbelang en niet het belang van de maatschappij.

De Grauwe: «Veel mensen willen graag carrière maken en wat bezittingen hebben. Dat is belangrijk voor veel mensen. Je kunt ze proberen op te voeden dat ze dat niet willen, maar tweeduizend jaar opvoeding van het kristendom heeft tot niet veel geleid. Laten we erkennen dat het inherent is aan de mens. Dat past in een marktsysteem. Een producent maakt winst omdat hij producten maakt die de mensen willen kopen.»

Veto: Of die hij weet te verkopen?

De Grauwe: «Maar de konsumenten zijn niet allemaal onnozelaars. Laten we toch iets optimistischer zijn over de mens. Het marktsysteem heeft toch een ongelooftelijke welvaart meegebracht. Het moet wel wat gekorrigeerd worden. Doch, eigenbelang en concurrentie proberen uit te schakelen leidt tot utopieën. Ik daag Petrella uit om wat hij voorstelt operationeel te maken.»

Veto: We stellen vast dat er winnaars en verlie-

snotvalling moet je toch geen beroep doen op de gemeenschap. Dat is toch waanzinnig. De meeste mensen kunnen dat zelf wel aan. Dan moeten ze maar een verzekering afsluiten.»

Armoede

Veto: Volgens William Greider (een Wallstreet-journalist nvdr) gaat het kapitalisme recht op de afgrond en een crash af. De concurrentie zorgt voor het afstoten van arbeid en de vermindering van de lonen. Zo vermindert de koopkracht, met een daling van de vraag als gevolg. Zorgt op zijn beurt voor overproduktie, en zo komt een nieuwe reaktie.

De Grauwe: «Die man zou toch wat historisch perspectief moeten hebben. Die theorieën zijn zo oud als het kapitalisme. Dat vinden we ook terug bij Rosa Luxemburg (Duitse anarchiste uit de jaren na de eerste wereldoorlog nvdr). Ondertussen leeft het kapitalisme nog altijd. Ik zeg niet dat er geen problemen zijn. Greider heeft het over economische bewegingen die te maken hebben met het feit dat op een bepaald moment ondernemingen allemaal gaan investeren in een bepaalde sektor, in de auto-

Het revisionisme heeft nooit plaatsgevonden

In onze buurlanden zijn de voorbije jaren incidenten geweest met mensen die beweren dat er nooit gaskamers hebben bestaan of dat er tijdens de Tweede Wereldoorlog helemaal geen zes miljoen joden zijn vermoord. Die negationisten spreken over een wereldwijd joods komplot dat ons allen in de holocaust doet geloven. In België wilde men de verspreiding van dat ideeëngoed, wat bijzonder pijnlijk is voor de nabestaanden, vermijden. Zo kwam er in 1995, net vijftig jaar na de Tweede Wereldoorlog, een wet — unaniem goedgekeurd — die het negationisme verbiedt. Over de holocaustkwesitie, over de zin of onzin van die wet en over hoe je de verbreiding van negationistische idioterieën kunt stuiten, stelde Georgi Verbeeck (historicus aan de KU Leuven) een boek samen. Vorige week was er rond datzelfde onderwerp een debat, waar naast de auteur ook Johan Leman, Gie van den Berghe, Bruno De Wever en Ludo Abicht in het panel zaten.

het replika's waren.

Van al die onnauwkeurigheden maken ontkenners van de holocaust dankbaar gebruik. Zij misbruiken deze onvermijdelijke fouten, talloze onnauwkeurigheden en blinde vlekken in het geschiedenisbeeld om de hele jodenvervolgving te ontkennen. Ze noemen zichzelf daarom — onrecht — revisionisten, alsof ze enkel fouten in de geschiedschrijving weerleggen, alsof men hen wetenschappelijke ernst kan toedichten. Holocaustontkenners zijn echter geen

(foto Ivan Put)

Volgens de auteurs is de holocaust een gebeuren dat niet ontkend 'kan' worden. Er is een overvloed aan bronnen die dat aantonen: materiële aanwijzingen, getuigenissen van slachtoffers, bekentenissen van daders, demografische gegevens. Alleen is een volledige rekonstruktie onmogelijk, aldus Verbeeck. Omdat de holocaust zo een complex en grootschalig gegeven is, zal men bijvoorbeeld nooit het eksakt aantal slachtoffers kennen. Door de overvloed aan getuigenissen en aanwijzingen worden onderzoekers onvermijdelijk gekonfronteerd met fouten en onnauwkeurigheden, met kontradicties en overdrijvingen.

Getuigen

Er is overigens nog veel discussie bij echte wetenschappers over wat precies is gebeurd. Zo bereikte men nog geen consensus over de hypothese of er een doelgericht plan was om de joden massaal in gaskamers om te brengen. Sommigen menen immers dat het een op hol geslagen machine was. Bovendien is er in de publieke opinie geen samenhangend beeld van deze duistere geschiedenis. Ook vele mites over de vervolging zijn te lang blijven voortbestaan, zoals die van de mensezeep. Ander ruis kwam er door de namaagaskamers die men bouwde om te tonen wat er heeft plaatsgevonden, maar waarvan men aanvankelijk niet wilde toegeven dat

revisionisten. Volgens Gie van den Berghe is revisionisme een plicht voor elke historicus. Invraagstelling en revisie van hypotesen en theorieën is namelijk wat de wetenschap beweegt. Herzieningen gebeuren dan in het licht van nieuwe gebeurtenissen en nieuwe bronnen. Het gaat om een kritische houding ten aanzien van het verleden. Revisionisme gaat na wat er verkeerd is aan het beeld dat men heeft over gebeurde feiten. Revisionistische historici verwerpen een gevestigde historische verklaring, stellen een alternatieve interpretatie voor en dragen daarvoor goede redenen aan, aldus van den Berghe. Daar zit volgens hem het verschil met holocaustontkenners. Zij herzien of herinterpreteren de gebeurtenissen niet maar ontkennen ze. Dat is geen revisionisme maar negationisme.

Van den Berghe spreekt van 'tegen-geschiedenis': het afbreken van de geschiedenis zonder weer te geven wat dan wel is gebeurd. Hij geeft daarom huiswerk aan de negationisten. "Als zij ontkennen dat miljoenen joden door de Duitsers zijn omgebracht, moeten ze maar eens laten zien waar die dan wel naartoe zijn gegaan." In plaats van historische bronnen verdracht te maken, moeten zij volgens hem maar

eens op zoek gaan naar de bronnen die hun tegenverhaal kunnen bewijzen. Want wat is er nu logischer en eenvoudiger dan steekproeven te trekken uit de lijsten met miljoenen verdwenen joden, hen opsporen en onderbouwen wat er wel met hen geschiedde? Zolang dat niet gebeurd is, is naar van den Berghe's mening geen debat mogelijk.

Volgens De Wever, die werkt op het departement Nieuwste Geschiedenis, is zulk debat sowieso zinloos omdat de discussie

argumenten niet alleen weerlegt te worden, maar moet ook aan de verspreiding ervan een einde komen, vinden de auteurs.

Minder eensgezindheid is er over hoe dit moet gebeuren. Sinds 1995 is in België de wet 'tot bestraffing van het ontkennen, minimaliseren, rechtvaardigen of goedkeuren van de genocide die tijdens de Tweede Wereldoorlog door het Duitse nationaalsocialistische regime werd gepleegd' van kracht. De vraag dient echter te worden gesteld of een wet de juiste manier is om holocaustontkenning tegen te gaan, zeker als deze wetgeving raakt aan de vrije meningsuiting. Johan Leman (directeur van het centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding) vindt van wel. Hij denkt dat opvoeding en onderwijs niet in staat zijn om te voorkomen dat negationistische opvattingen zich kunnen verspreiden. De potentiële gevolgen van een dergelijke verspreiding wegen naar hij meent bovendien zwaarder door dan "de toch geringe beknotting van het recht op vrije meningsuiting dat het verbod op het uiten van de holocaustontkenning is." Hij heeft wel zijn bedenkingen bij het feit eerder symbolisch is en in de praktijk niet echt werkt. "Negationisme wordt in hoofdzaak verspreid via geschriften. Het gaat in dat geval om een persmisdrijf en die leiden slechts heel uitzonderlijk tot een veroordeling. Bovendien gebruikt de wet zeer vage noties als 'minimaliseren'. Het is moeilijk iemand die zich historicus noemt daarop te pakken," aldus Leman.

rond en met ontkenners niet geschiedkundig, maar politiek-ideologisch verloopt. Ze voelen zich niet gebonden door een wetenschappelijke methodologie. Een discussie met negationisten aangaan is vergelijkbaar met hetzelfde doen met Getuigen van Jehova. Het zijn fanatici die blijven herhalen wat allang weerlegt is. Eveneens zijn het specialisten in hun 'vak'. Zij kunnen zich beroepen op een negationistische 'akademische subcultuur' die veel geschriften voortbrengt. Om negationistische drogredenen te ontmaskeren is echter gespecialiseerde geschiedkundige kennis nodig."

Behoeder

Leerkrachten en leerlingen die voortdurend lastig gevallen worden door ontkenners, hebben dikwijls geen afdoend antwoord op hun argumenten. Bibliotekarissen plaatsen de uitgaven van het Vrij Historisch Onderzoek, de VZW die negationistische schrijfsels gratis verspreidt, te vaak tussen de serieuze wetenschappelijke werken. Daarom dienen de negationistische

Verbeeck, De Wever en Abicht vinden een wet alvast geen goede manier om negationisme te bestrijden. De Wever vindt de vrijheid van meningsuiting daarvoor té vitaal voor een democratie. Abicht vreest dan weer dat het verbieden van de ontkenning bij veel mensen het vermoeden wekt dat de ontkenners misschien toch wel iets te zeggen hebben, zoets als de boeken die destijds op de index stonden. Verbeeck wijst op andere bezwaren. Hij vreest voor de mediabelangstelling dat negationisten dankzij die wet krijgen. Hij denkt daarenboven dat de rechter niet tot taak heeft de behoeder van de geschiedenis te zijn. Het fundamenteelste bezwaar dat geuit wordt, is dat van de diskriminatie van de andere internationaalrechtelijk omschreven genocides, die men wel nog mag ontkennen.

Hans Declercq
Kristof Daniels

'De verdwenen gaskamers: De ontkenning van de Holocaust', geredigeerd door Georgi Verbeeck, is uitgegeven door Acco, telt 192 bladzijden en kost 795 frank.

Werk aan winkel op kultuurdag

Kultuurraad en een aantal kringen organiseren op de Kultuurdag workshops. Op sommige moet je vantevoren inschrijven. De workshops gaan over volkspelen en -dansen (org. LBBK); akwarelschilderen o.l.v. Germaine Langendries, inschrijvingen en info op 23.45.04 (vraag naar David), deelnameprijs 100 frank; symfonisch orkest (org. VTK), zoekt nog strijkers, lagot, hoorns, trompettisten en trombones, inlichtingen bij Joeri Wilms, op 29.17.04; poëzie-avond (org. Historia); Afrikaanse perkussie/djembe (org. Crimen), inschrijven bij Kultuurcoördinatie; literatuur en internet, (org. Kultuurraad), inschrijven op 23.67.73 of e-mail op kura@stuc.kuleuven.ac.be; Zuid-Amerikaanse dans (org. Romania), inschrijven en info perma Romania, deelnameprijs: 400 frank; filmkonsept (org. Medica), inschrijvingen en info Kultuurcoördinatie; didgeridoo (org. Bios), inschrijven en info op 32.99.17, deelnameprijs 400/600 frank; Zuid-Amerikaanse dans (org. VRG); inschrijvingen en info VRG-sekretariaat, deelnameprijs 500/550 frank; actief-passioneel koken (org. Medica), inschrijven en info Kultuurcoördinatie, deelnameprijs: enkel de kosten voor de ingrediënten; didgeridoo met pvc (org. Pedagogische Wetenschappen), inschrijven en info op de cursusdienst van Pedagogie, deelnameprijs 200 frank; muurproject (org. Medica), inschrijven en info op Kultuurcoördinatie; bodypainting (org. Germania), inschrijvingen en info op perma Germania, deelnameprijs 300 frank; teaterimprovisatie (org. Klio); inschrijvingen en info op perma Klio; 'stomme film' blind geluid' muziekimprovisatie (org. Kultuurraad); inschrijven en info op het Stuconthaal of 23.67.73, deelnameprijs 600 frank. Stuccaart verplicht, met gratis toegang tot het konsert van Aka Moon; hometaping (org. Kultuurraad); inschrijvingen en info op het Stuconthaal of 23.67.73 of via arne@jrecords.com, deelnameprijs: 400 frank. Stuccaart verplicht; eksotisme videoworkshop (org. Stuc), inschrijven vanaf 3 november op het Stuconthaal of 23.67.73, deelnameprijs 1.500 frank. Stuccaart verplicht.

Pigs in Quickspace

De Leuvense rockscene wacht heuglijke dagen. Waar we het tegenwoordig nog met een handjevol Buffalo Tomklonen moeten stellen, mogen we binnen de kortste keren een uitgebouwde lichte Tortoise-, Slint- en Krautrockamateurs verwachten. De lading pitten die de jongetjes van Mogwai vorige week in de Van Evenstraat verzet hebben, staan nog maar net weer bij het leeggoed, of Stuc en JJ Records zetten hun postrockoffensief onverdroten voort. Deze keer is het de beurt aan Quickspace (né Quickspace Supersport), zij die hun lange gitaarnummers brengen met respect voor de lofi-countrysportheritage: in hun beste momenten zijn ze de Mazzy Star van de Moogsynthesizer, maar soms ook wel een beetje Krautrock-met-salgeur. Ofwel Nirvana unplugged, maar dan slecht gezongen en de nummers duren ook drie keer zo lang.

Voorheen Quickspace Supersport dus, een groepje dat in de gespecialiseerde pers de bovenvermelde associaties niet zozeer als aanrijzing dan wel als last met zich meedroeg. Sinds enkele leden na een ruzie over platencontracten de groep verlieten, gaat het de band iets beter voor de wind. Quickspace richtte een eigen platenmaatschappijje op, Kitty Kitty Corporation, en bouwde — al even verantwoord binnen hun lo-fi-estietiek — een bescheiden carrière op met enkele singles in limited edition. Eind vorig jaar verscheen dan het debuutalbum, dat net zoals de groep 'Quickspace' heet, een plaat waarbij wat op twee gedachten hinken. Wat gebeurt er immers als een lofigroep het postrockpad bewandelt? In nummers als 'Swisher' en 'Mousetail' is dat niet zo leuk: ten eerste klinkt het niet goed en ten tweede duurt het te lang. Maar de twee versies van 'Docile' en vooral 'Quasi-plaff' reddden de meublen. Echter niet zoals de echte El Simpatico het op het WK '86 in Spanje deed, met snelle flitsen, eerder door de hypnotiserende kracht van de repetitiviteit te koppelen aan de welgeplaatste dissonante uithaal. Woensdag in de Stuezaal zal blijken waar ze die avond het meeste zin in hebben.

(jj)

Quickspace en Amber#2 spelen in het Stuc, volgende week woensdag de twaalfde om 20.30 u.

Een geschiedenis van K

Ilaren spreekt men over een rationalisering van het onderwijsaanbod. De ideologische verzuiling van het onderwijslandschap staat dit vooralsnog in de weg. Vandaar dat men vraagtekens gaat plaatsen bij de K van de KU Leuven of de V van de VUB. Een universiteit is bovendien geen eiland van kennis, maar heeft bindingen met wat er leeft in de maatschappij. Het afnemende konfessionalisme in de maatschappij is dan ook een niet te onderschatten faktor in de hele discussie. Uit een kort overzicht blijkt dat deze trend al een eeuw oud is.

Van 1425 tot 1797 werd in wat nu de Oude Universiteit genoemd wordt, het katholieke stempel nauwelijks in vraag gesteld. In de Napoleontische tijd kwam hierin verandering. In 1797 werd de universiteit opgedoekt en in 1817, tijdens de hereniging der Lage Landen, werd te Leuven een rijksuniversiteit opgericht. Met het ontstaan van het koninkrijk België raakten de diverse Belgische rijksuniversiteiten in verval. De bisschoppen grepen de vrijheid van onderwijs vervolgens aan, om zelf een katholieke universiteit op te richten te Mechelen. Eigenlijk ging het om een voortzetting van het Provinciaal Seminarie en de vroegere theologiefakulteit. Door de veel betere werking van deze 'nieuwe' universiteit groeide bij de niet-katolieken de vrees voor een potentiële monopoliepositie van de katholieken, en spoedig werd in Brussel een vrijzinnige universiteit opgericht. Tegelijk werd de vraag gesteld hoeveel van de oude rijksuniversiteiten behouden dienden te blijven. De rijksuniversiteit van Leuven werd in 1835 opgeheven. Daarvan werd gebruik gemaakt om de Katholieke Universiteit van Mechelen weer naar Leuven te halen.

Elite

Deze universiteit verschildte nogal redelijk van de vroegere, 'oude' universiteit. Waar het voorheen ging om een samenwerking tussen wereldlijke en kerkelijke overheid, werd de nieuwe Katholieke Universiteit Leuven uitsluitend geleid door het episkopaat, zowel op financieel, op disciplinair als op onderwijsvlak. Het dagelijks bestuur werd overgelaten aan de rector magnificus. Het oorspronkelijke opzet van de KU Leuven was niet zozeer het oprichten van een modern wetenschappelijk centrum. Het doel was tweeledig: een vormingcentrum zijn voor de elite van de Belgische klerus en het kader leveren waar de conservatieve katholieke partij een intelligentsia en bekwaame politici zou vinden die de kerk trouw waren. Het episkopaat regeerde hierin met ijzeren hand. Van enige inspraak van de studenten was nog lang geen sprake. De studentenbeweging van toen — zeg maar de lokale pet-en-lint-clubjes, waarvan ook nu nog overblijfselen terug te vinden zijn — was trouwens overwegend (erg) katholiek gezind.

Financieel stond de KU Leuven geheel op eigen benen en dat bleef zo tot in 1922 toen er rijkssubsidies werden toegekend. Zodoende was ook een belangrijke stap gezet in de laïcisering van de universiteit aangezien met de subsidies ook de controle van staatswege geleidelijk toenam. Halverwege de eeuw, vlak na de woelige oorlogsjaren, waren er in de katholieke symfonie enkele duidelijke dissonanten waar te nemen. In een periode dat de universiteit nog steeds bestuurd werd door de monseigneurs, nam 'Universitas', de katholieke filosofische kring rond professor Dondeyne, openlijk afstand van de denkbeelden van paus Pius XII. Bepaalde strekkingen binnen de KU Leuven liepen hiermee vooruit op het Tweede Vaticaans Koncilie.

Een van de kernideeën van dit Koncilie

was het 'aggiornamento', het sleutelwoord van paus Johannes XXIII om de modernisering van de structuren binnen de katholieke kerk aan te duiden. Het doel was een aanpassing van de rooms-katholieke kerk aan de hedendaagse wereld. Bij heel wat gematigde katholieken klonk dit als muziek in de oren. De KU Leuven ging een zelfstandiger en kritischer koers varen. Mei '68 vormde dan het echte breekpunt. In de denkkaders die het patroon van de maatschappelijke omwenteling mee hielpen uittekenen, voerde de kritische toon de bovenhand. Ook de K van de KU Leuven werd naast tal van andere zaken in vraag gesteld. Onmiddellijk vloede daar niet veel uit voort, maar de toon was gezet, vooral naar de samenleving toe.

(foto Johan Neyens)

Vanaf dan zou het konfessionalisme zijn neerwaartse trend voortzetten. Een fenomeen dat zich zeker niet beperkte tot de universiteit maar dat integendeel tot ver daarbuiten, in alle lagen van de bevolking was terug te vinden. In de jaren tachtig gingen sommigen zich zelfs afvragen of een katholieke universiteit geen anachronisme was. En het afnemende konfessionalisme was dan nog een klein obstakel in vergelijking met de verzuiling van het onderwijslandschap en de daarmee gepaard gaande problemen. Steeds meer leek het erop of het oude kwaad nog niet uitgeroeid was, met name een universiteit die door haar ideologische gerichtheid belemmerd wordt in het optimaal functioneren als een modern wetenschappelijk centrum. Tijdens een colloquium in 1989 over het 'hoger onderwijs na Maastricht', klonk toenmalig rector Dillemans heel formeel en onbezorgd wanneer hij deze problematiek aanzeed: "Intellectual independence vis-à-vis ideologies no longer really causes problems

in universities and (...) intellectual independence is certainly not causing any problems in the universities founded on moral principles, such as religious values." Als erector is het blijkbaar makkelijker spreken dan als rector. Het rapport dat Dillemans voor onderwijsminister Van den Bossche samenstelde, geeft duidelijk aan dat alleen de kwaliteit van het onderwijs mag doorwegen in het debat rond de rationalisering van het universitaire aanbod. Om het met een boetade te stellen: de U is belangrijker dan de K en de K mag geen devaluatie van de U inhouden.

Toenadering

Uiteraard is dit geen pleidooi voor de afschaffing van de K. Het zou zelfs veel beter zijn indien de K behouden blijft als dit een surplus voor de universiteit kan betekenen. Het katolicisme is in deze tijd niet per se een anachronisme. Maar dan moet er wel aan enkel voorwaarden voldaan worden.

Hoe K is de KUL?

Recent namen de Vlaamse studenten een opmerkelijke stelling in in het debat over de voorstellen in het rapport-Dillemans. Omdat subtiliteit in deze geen luxe is, geven we nog eens de letterlijke tekst van het studentenstandpunt: "We denken dat indien de ideologische belangen zwaarder doorwegen dan de kwaliteitsverbetering, van een echte rationalisatie geen sprake kan zijn. De daadwerkelijke kwaliteitsverbetering is voor ons dan ook van een hogere orde dan de K of de V. Als de rationalisatie in de weg wordt gestaan door het ideologische belang, dan moeten de instellingen maar pluralistisch worden. Indien er een primautéit komt van de ideologie betekent dit dat dun bevolkte richtingen op drie verschillende plaatsen gegeven zullen moeten worden. Een rationalisatie wordt daar echter door tegengewerkt."

Veto ging op zoek naar reacties op die stellingname. Vice-rector Herman De Dijn en professor Marc Vervenne, dekaan Godgeleerdheid, werden gekonfronteerd met het studentenstandpunt. Buiten de Leuvense muren werd het oor te luister gelegd bij de rektoren van de andere Vlaamse uniëfs. Uiteraard komen ook de studenten zelf aan het woord, bij monde van hun Loko-vertegenwoordigers die in een debat verenigd werden met enkele woordvoerders van katholiek geïnspireerde studentenverenigingen. Om de context van dit boeiende debat te schetsen, dook Veto de katholieke wortels van de Alma Mater op en werden de recentste studies over het geloof van de Leuvense student vanonder het stof gehaald. Veto vijf pagina's over de K van de KUL: onze hemel is verdiend, nu de uwe nog.

wereldlijke overheid om een universiteit op te richten en onder haar vleugels te nemen als het dat is voor een kerkelijke overheid. Zowel kerk als staat zouden er goed aan doen om een stapje terug te treden en aan de universiteiten de nodige vrijheid te schenken om zich in alle openheid te kunnen ontplooiën.

Gevaar

Dat de discussie zich toch vooral ontspint rond de katholieke universiteit is evenwel geen toeval. Men kan nu eenmaal niet naast het afnemende konfessionalisme kijken. Binnen de universiteit heeft zich dat al vertaald naar een verschuiving van een katholieke kennisoverdracht naar een katholiek vormingsconcept. In de Oprachtsverklaring van de KU Leuven uit 1990 staat het volgende te lezen: "Vanuit haar kristelijke visie op mens en maatschappij bezint zij zich, in een open en vrij klimaat, en in samenwerking met verwante universiteiten, over de aksiologische, etische en religieuze problemen die gesteld worden door de evolutie van wetenschap en technologie en door de veranderingen in het sociale en culturele leven, met speciale aandacht voor de persoonlijke waardigheid van de mens, de bescherming van de zwakken en voor gerechtigheid en vrede." De godsdienst moet, om problemen te voorkomen, krediet geven aan het menselijke streven om de wereld te verbeteren. De K kan trouwens ruimer geïnterpreteerd worden dan katholiek. In de oprachtsverklaring staat al opvallend "kristelijk" en men kan dit desgewenst invullen als algemeen humaan. In elk geval is er nu de nodige ruimte om deze problematiek na te denken en te debatteren. De K is geen conditio sine qua non, maar ze hoeft evenmin per se te verdwijnen. Want het grootste gevaar dat met het verdwijnen zou samenhangen, is niet de verdere stap in de dekonfessionalisering maar wel het supprimeren van het denkkader waarbinnen de discussie mogelijk is. Zonder dat kader valt het doel veel te snel over een voor de toekomst cruciale discussie.

Peter Mangelschots

"Ik denk dat wij een zeer vrije universiteit zijn"

Dij hun discussie over de voorstellen in het rapport-Dillemans stooten de studenten op een vreemde paradox. In het rapport lezen zij dat enkel de kwaliteit van de opleiding de leidraad mocht worden in de optimalisering van het universitaire aanbod. In de praktijk bleek dat het debat tussen politieke en academische overheid bijna uitsluitend op ideologische grond werd gevoerd. Voor de studentenbeweging was de konklusie logisch: een echte rationalisering van het onderwijs kan enkel doorgevoerd worden als dat onderwijs zelf het onderwerp van gesprek wordt, en niet de ideologie van de onderwijsinstellingen. De konsekwenties van die stellingname zijn de aanleiding voor dit dossier (tje). Professor Marc Vervenne, dekaan van de faculteit Godgeleerdheid, begrijpt de bezorgdheid van de studentenbeweging, maar volgt hun standpunt (uiteraard) niet. Voor hem is het door de studenten voorgestane pluralismebegrip immers een integraal onderdeel van het katholieke project van deze universiteit.

Marc Vervenne: «Persoonlijk zie ik geen spanning tussen rationalisering en ideologie. Ik ben wel wat achterdochtig als ik de term ideologie hoor, omdat je je moet afvragen wat een ideologie is? Elke levensbeschouwing wordt, zodra ze statisch wordt, ideologie. Maar dat wil ook zeggen dat niet elke levensbeschouwing of zingevingsstelsel een ideologie is. Voor mij is het katholicisme, als authentieke levensbeschouwing, alleszins meer dan dat.»

«De studenten hebben nu natuurlijk een sterk signaal uitgestuurd. Ik vraag me evenwel af of ze zich niet tezeer hebben laten leiden door tipisch Belgische toestanden. De verzuiling speelt ons op veel vlakken parten. Bij mij rees de vraag of niet te gemakkelijk aan die verzuiling gedacht wordt als men zo'n signaal uitstuurt om levensbeschouwing en onderwijs los te koppelen. Maar dan kom ik dan weer terug op mijn vraag wat 'ideologie' is, wat 'levensbeschouwing' is. Het is al ten overvloede gezegd dat er geen waardeverrij onderwijs of onderzoek bestaat. Ik denk nu aan het interview van begin oktober met Els Witte, de rektor van de Vrije Universiteit Brussel (VUB), die zegt dat universitair pluralisme meer is dan het aanbieden van levensbeschouwelijke vakken. Er is een pluraliteit aan opvattingen die naast elkaar moeten kunnen bestaan, zonder dat ze met elkaar moeten vermengd worden. Neutraal onderwijs bestaat niet, en indien het zou bestaan zou het niet heilzaam zijn voor onze maatschappij. Het zou leiden tot een vervlakking van opvattingen, ideeën en overtuigingen.»

Dwaling

Veto: De studenten willen ook niet zozeer een neutraal onderwijssysteem creëren, maar eerder een systeem waarin verschillende levensbeschouwingen naast elkaar bestaan.

Vervenne: «Studenten moeten gekonfronteerd worden met een veelheid aan opvattingen. Al in de negentiende eeuw stelde de Engelse kardinaal John Henry Newman in 'The Idea of University' de vraag naar de identiteit van een katholieke universiteit. Volgens hem ligt die identiteit net in haar universaliteit. Ik zou zelfs zeggen: een katholieke universiteit is 'universitas in het kwadraat'. Alle opinies, alle wetenschappen hebben er een plaats in en daartoe behoort ook de kritische studie van het verschijnsel godsdienst, van religieuze, kristelijke tradities. Een universiteit moet zich daarmee bezig houden en een confrontatie van ideeën aangaan. Zij moet een visie aanbieden die niet eksklusief, maar inklusief is, een visie

die geen opvattingen uitsluit. Als je wel opinies uitsluit, kun je geen kwalitatief hoogstaand onderwijs of onderzoek aanbieden. Maar het is pas als je ingeleid bent in een bepaalde denkraditie die je de waarheidswaarde van andere opvattingen kunt gaan herkennen en erkennen en eventueel integreren in eigen opvattingen.»

In feite sluimert die discussie — de vraag naar het specifieke van een katholieke universiteit — al langer. Vanaf de oprichting van de zelfstandige Nederlandstalige KU Leuven hebben rektor Piet De Somer en vicerektor Herman Servotte geregeld de kwestie van de identiteit van de katholieke

waarden — belangrijk is. Als het cruciale beslissingen betreft — u verwees naar de biomedische etiek — dan rijst voor mij de vraag wat de surplus is, het andere van een kristelijk geïnspireerde universiteit tegenover een vrijzinnige universiteit. Dan stoot je op een grens, kom je tot de laatste vragen, waarbij men zich — in vrijheid — leent tot een persoonlijke god, die dan in een kristelijke traditie gerelateerd wordt aan Jezus van Nazaret. Goed, dat is een optie. Ook in verband met het specifieke van het kristelijk godsgeloof, dat dan ook meespeelt in de etische opties die men neemt, moet de vrijheid gerespecteerd

zijn. Het onderzoek dat wij doen, wordt niet gedikt, wat sommigen ook mogen denken. Er is een gezonde relatie met de bisschoppen. Er is genoeg afstand, wij theologen kunnen ons werk doen in vrijheid en verantwoordelijkheid. Er wordt nooit een geloofsbelijdenis gevraagd bij een benoeming. Dus vraag ik mij af of er zo'n sterke ideologische druk wordt uitgeoefend.»

Veto: Wij leven in een tijd van sekularisatie. Je zou kunnen zeggen dat die sekularisering ook de universiteit zou moeten vinden, en dat een dominante levensbeschouwing moet plaats maken voor meerdere gezindheden.

Vervenne: «Je mag sekularisering niet zien als afbraak van een godsdienst, van de kerken die inderdaad lange tijd dominant waren voor het hele maatschappelijke bestel. Kijk naar de sekularisatieprocessen in de late jaren zestig. In een eerste beweging is er de verwerdelijking van de Kerk zelf: de deuren worden opengezet met het Tweede Vatikaanse Concilie, de Kerk is niet langer een gesloten gebouw. Maar er is ook een tweede laze van 'ontkerkelijking van de wereld'. Enerzijds evolueert de Kerk meer naar een vrijwilligerskerk: mensen die bewust kiezen zich tot het kristelijke geloof te bekennen en dat binnen de Kerk realiseren. Anderzijds zie je dat kerkelijke, kristelijke organisaties, scholen, universiteiten die kristelijke identiteit niet meer als vanzelfsprekend zien. Dat sekularisatieproces vind ik een heilzaam proces voor de Kerken. De dekonstruktie van vaste opvattingen, structuren dwingt hen tot kritische reflectie en een herdenken van de eigen fundamenten.»

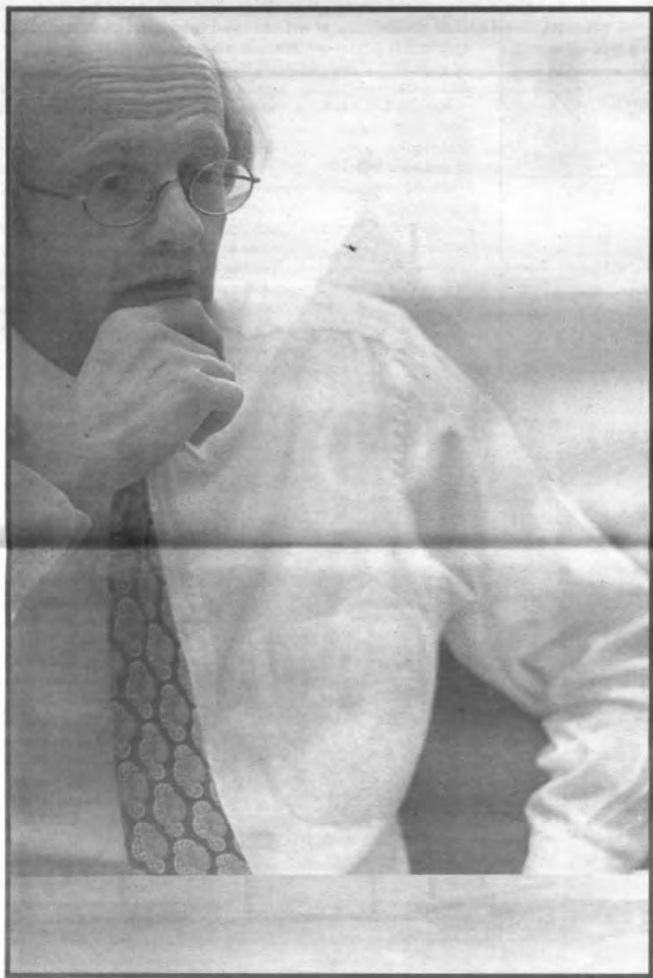
«In die sekularisatie moet je drie componenten onderscheiden. Ten eerste is er de ont koppeling van de verschillende maatschappelijke sectoren van de Kerk. Vervolgens is er sprake van een desakralisering. Vroeger ondersteunden de cultuur- en de maatschappij het religieuze geloof, nu niet meer. Ten slotte speelt ook de groeiende individualisering mee. De mensen stappen niet meer binnen in een vastgesteld systeem van waarden, maar gaan die persoonlijk kiezen, met het gevaar dat het een soort 'shopping' wordt, waarbij men een erg subjectief gekleurde godsdienst 'konstrueert'»

Veto: Welke gevolgen moet een katholieke universiteit dan uit die sekularisatie trekken?

Vervenne: «De konsekwentie van die sekularisatie voor een katholieke universiteit is dat ze haar kristelijk geïnspireerde karakter blijvend moet bevragen. Die sekularisatie is een positieve uitdaging en moet niet leiden tot het schrappen van de 'K'. Integendeel, de betekenis van de 'K' moet steeds weer geaktiveerd worden, wij moeten ons blijven afvragen waar zij voor staat. Andere universiteiten moeten dat ook doen. Hoe kun je anders kwaliteitsvol onderwijs aanbieden als je je opsluit in je eigen beperkte referentiekader? Kwaliteitsvol onderwijs betekent voor mij onderwijs dat kennis konstrueert, en niet zozeer encyclopedische kennis overdragen. Akademisch onderwijs van hoge kwaliteit moet studenten binnenvoeren in een krachtige leeromgeving waarin ze zelf leren denken. Dat kan gerust binnen een zingevingsstelsel, zolang je kritisch openstaat voor andere opvattingen.»

Veto: U pleit dus voor meer 'K' aan de KU Leuven.

Vervenne: «(lacht). Eigenlijk wel. Maar ik stel die 'K' niet gelijk aan ideologie. Mocht men aan deze universiteit het katholieke tot een ideologie verenigen, dan zou de KU Leuven voor mij ophouden een katholieke universiteit, in de ware zin van het woord te zijn. Maar gelukkig zijn er geen tekens die wijzen in de richting van zo'n ontwikkeling. In de praktijk wordt hier niet volgens een eng-kristelijk of verstarde rooms-katholiek perspectief gedacht. Traditie is belangrijk, maar zij is niet het begin en het einde van het wetenschappelijke denken aan deze universiteit.»

(foto Ivan Put)

universiteit aan de orde gesteld. In 1985 bijvoorbeeld hield De Somer in een toespraak naar aanleiding van het pausbezoek een pleidooi voor de 'vrijheid om te dwalen', ook voor theologen. De vrijheid om te eksperimenteren, om te zoeken, om misschien tot de konklusie te komen dat je op het verkeerde spoor bent.»

Nazaret

Veto: Dat neemt niet weg dat aan de KU Leuven bepaalde keuzes worden gemaakt vanuit dat katholieke perspectief. Denk aan bepaalde handelingen in de medische sektor die hier niet gesteld worden, of aan het debat over het al dan niet toestaan van homohuwelijken in de rechtsfaculteit. Die — uitsluitende — waarden moeten dan toch ook meespelen in de onderwijsopvattingen?

Vervenne: «We zitten nu op het vlak van de etiek. We moeten ons ervoor hoeden het kristelijke referentiekader van de universiteit te versmallen tot die etiek. Dan zit je natuurlijk heel dicht bij andere zingevingsystemen waarin etiek — het opkomen voor en verdedigen van fundamentele

worden. Het is niet omdat een katholieke universiteit bepaalde opties neemt in vernoemde debatten, dat zij zonder meer na-praat 'wat de Kerk voorhoudt'.

«Hier ligt nu precies een belangrijke taak voor de faculteit Theologie. Het is de taak van de theologen een konstruktieve bijdrage te leveren aan het proces van reflectie dat al eeuwenlang aan de gang is binnen de Kerk. Maar theologen moeten dat natuurlijk vanop hun plaats doen en dat is de universiteit. Dat houdt in dat theologen in hun denkwerk wel eens botsen met gevestigde opvattingen binnen de Kerk.»

Ontkerkelijking

Veto: Volgens uw definitie van 'levensbeschouwing' is er geen tegenstelling tussen rationalisatie en levensbeschouwing. Maar ondertussen wordt de ideologische faktor in het rektorendebat misbruikt om machtsposities te konsolideren en ontstaat een patstelling.

Vervenne: «Als ik kijk naar Leuven en het onderzoek en onderwijs dat hier gebeurt, dan denk ik wij een zeer vrije universiteit

Benny Debruyne
Bart Eeckhout

"Liever een katholieke unief met vijfduizend mensen dan een zogenaamd katholieke met dertigduizend"

Twee weken geleden liet Loko duidelijk zijn stem horen in verband met de rationalisatie van het universitaire onderwijs, voorgesteld door het plan Dillemans. Veto organiseerde een minidebat tussen vertegenwoordigers van CDS-Leuven (Kristendemokratische Studenten), het KVHV (Katholiek Vlaams Hogestudentenverbond) en het Thomas Morusgenootschap. Ook Loko en VTK, de kring van de burgerlijke ingenieurs, waren present. Meteen werd duidelijk dat het debat ruimer zou gaan dan de begrippen rationalisatie en ideologie. De Universitaire Parochie stuurde trouwens haar kat.

Frank Judo (Tomas Morusgenootschap): «Het standpunt van Loko is wazig geformuleerd. Wat betekent 'hogere orde'? Wat is een 'ideologisch belang'? Wat is 'pluralisme'? Al deze begrippen zijn vrij slecht omschreven.»

Ludwig Deweghe (voorzitter Kringraad): «Volgens mij weet iedereen goed wat het standpunt betekent. Het plan Dillemans bevat ongelooflijk veel waardevolle elementen op het vlak van onderwijs, zoals het veranderen van het onderwijs via rationalisatie en het bevorderen van de zelfwerkzaamheid van de student. Maar de reacties van de rektoren daarop gaan helemaal niet over de essentie van dat plan. Ze gaan bijvoorbeeld over de plaats van de KUB in het universitaire landschap. Moeten die in Brussel blijven? Moeten die gelinkt worden aan de VUB? Of mag de KULeuven nog nauwer samenwerken met de KUB, zodanig dat er eigenlijk een Leuvense inmening in Brussel totstandkomt? Loko's standpunt was enkel een reactie op het getouwtrek van de rektoren rond dingen die helemaal los stonden van het plan Dillemans.»

Pieter Verhelst (redakteur CDS-Leuven): «Onder het standpunt van Loko verstaan wij in concreto dat men kleine richtingen durft te laten schieten omdat het inderdaad niet de kwaliteit bevordert als zowel Gent als Brussel als Leuven die richtingen organiseren. Verder betekent het ondermeer dat van godsdienst of zedenleer een keuzevak wordt gemaakt. Wij hebben dat zo begrepen en daar kunnen we ons volledig bij aansluiten.»

Ludwig: «Er bestaat natuurlijk het gevaar dat er een soort van koehandel ontstaat. In die zin zou men zoveel richtingen hier en zoveel daar alstaan. Het gevaar bestaat dan dat de kwaliteit geen rol meer gaat spelen. Er moet op worden toegekeken dat in elk geval kwaliteitsargumenten de doorslag geven.»

Katleen Van Landschoot (hoofdredakteur CDS-Leuven): «Verder wil CDS opmerken dat de K misschien een probleem kan zijn, maar dat hoeft niet, omdat die een eigentijdse invulling kan hebben. Sommigen zien ze als iets strengs en oubollig. Misschien ligt de oplossing hiervoor in het gebruik van een term als 'kristelijk' in plaats van 'katholiek' en in het behoud van de waarden.»

Veto: «Daarmee zetten jullie een stap die Loko niet wenst te zetten. Over de invulling van de K hebben zij het eigenlijk niet, net zo min als het hen in de eerste plaats te doen om een pluralistisch universitair onderwijs, of wel soms?»

Ward Demyttenaere (praeses VTK): «Dat is inderdaad maar een bijkomend aspect. Ons standpunt is echt wel een statement: Mensen, doe alstublieft aan rationalisatie en probeer om de rest niet als een hot topic te zien. Stuit men bij de rationalisatie op zaken die men onmogelijk kan opzij-schuiven, zoals de V en de K, dan moet men maar naar een oplossing zoeken. Voor ons is pluralisme één van de oplossingen, maar

ze is zeker niet het strijdpunt van Loko.»

Veto: «Maar jullie hebben wel een deur opengezet.»

Ward: «Klopt, wij hebben de rektoren gevraagd of, als ze per se hun K, V of R willen houden, ze het niet in overweging zouden nemen een stuk van de K, V of R binnen te halen.»

Frank: «De vraag is ook of in zo een pluralistisch systeem geen concurrentiestrijd zal ontstaan en zo bepaalde vakken toch weer in een bepaalde richting zullen worden ingevuld.»

Veto: «Wordt niet nu al ideologie als een concurrentiewapen gehanteerd?»

aspect van deze universiteit. Als een ideologie op een dergelijke manier een universiteit leidt, komt dat de kwaliteit toch niet steeds ten goede, net zomin als een strikt vrijzinnige invulling?»

Frederik: «Neen, ik bedoel het anders: een katholieke universiteit moet de ene richting van een katholiek perspectief getuigen.»

Veto: «Zou dat niet veel mensen afstoten?»

Frederik: «Liever een katholieke universiteit met vijf- of tienduizend mensen dan een zogenaamd katholieke universiteit met dertigduizend mensen. Ik kwam niet naar hier voor een universitaire opleiding tout court.»

Veto: «Bepleit je drie aparte universiteiten met

een bredere visie in Leuven te krijgen.»

Frank: «Het is heel goed mogelijk een universiteit te bouwen die zichzelf de opdracht geeft vanuit een bepaalde achtergrond de dingen te bekijken. Een discussie wint er volgens mij enkel bij als er op levensbeschouwelijke basis duidelijke standpunten worden ingenomen en als men niet vertoekt vanuit een soort 'softe' consensus, die uiteindelijk meer te maken heeft met economische belangen.»

Frederik: «Het is toch wel zeer artificieel aan het einde van de verzuiling onderwijs te beginnen sleutelen.»

Axel Aerden (voorzitter Sora): «Het is geen einde. Wel eindigt daar de leerplicht en zou er misschien een pluralistisch onderwijs moeten beginnen.»

Frederik: «Wie tegenwoordig na zijn basisopleiding niet meer voortstudeert is een sukkelaar. Overal bestaan er aanvullende opleidingen. Ik heb het ook over het beroepsonderwijs en het technisch onderwijs, waar aanvullende opleidingen bestaan.»

Veto: «Daarmee werd het thema van de verzuiling aangeraakt. De verzuiling zou niet meer werken. Ze is gemaakt om een bepaalde politiek in België in stand te houden. Met haar standpunt heeft Loko een deur opengezet. Is het dan een logisch gevolg dat er verder in die richting gedacht wordt?»

Frederik: «Verzuiling moet integraal worden aangepakt, niet enkel bij de universiteiten.»

Freddie Helderweirt (Kring VTK): «Als je het wil oplossen, moet je toch ergens beginnen? Is het niet onze taak om erover na te denken en als statement naar buiten te brengen dat die verzuiling voor ons niet meer hoeft?»

Ward: «Waar wij op ons terrein met een al te gortige verzuiling worden gekonfronteerd, vinden we dat we moeten reageren. We stellen vast dat iedereen op zijn zult blijft staan, terwijl we met al die zuilen wel eens een grote tempel zouden kunnen bouwen.»

Ludwig: «Als studentenbeweging wegen we enkel twee waarden af: de kwaliteit van het onderwijs plaatsen we boven de K van de KU Leuven. Daarmee hebben we ons niet uitgesproken voor of tegen verzuiling.»

Frederik: «Hiermee heb ik problemen omdat het debat maar een stukje uit heel de puzzel licht. Ook de stukjes ernaast moeten bekeken worden.»

Frank: «Het plan-Dillemans stelt de vraag aan wat voor universiteit we willen studeren. Deze discussie voeren op basis van één puzzelstuk heeft iets onrealistisch. De KU Leuven kan geen Centrum Universiteit Leuven zijn, een puur utilitaristische universiteit waar het er enkel om gaat mensen zo goed mogelijk voor de arbeidsmarkt te vormen. Dit is een vraag die men niet kan losmaken van deze discussie.»

Veto: «Kan het niet als positief worden beschouwd dat de rektoren met dit studentenstandpunt eindelijk hun ware gezicht zullen moeten laten zien?»

Frederik: «Inderdaad. De strijd die gevoerd wordt is er een van het ene bedrijf tegen het andere. Ideologie is hierbij een handig wapen. Een universiteit moet geleid worden door een degelijke ideologie en deze mag geenszins als concurrentiewapen worden aangewend.»

Frank: «Een ideologie moet herkenbaar zijn als ideologie. Hierbij moet een ideologische discussie als deel van een culturele discussie worden opgevat. Een universiteit heeft nu eenmaal iets met een hele cultuur te maken.»

Pieter: «Zeker is dat de rektor niet de grootste ideoloog is, wel zijn entourage.»

Frederik: «Ik zou het anders formuleren. De rektor ziet in dat rationalisatie nodig is, maar vreest de economische gevolgen.»

Raf Gerits
Aernout Beke

(foto Maarten Timmermans)

Frederik Pieters (praeses KVHV): «Ik heb de indruk dat de universiteit hoe langer hoe meer een commercieel bedrijf wordt. Leuven en Gent lijken twee concurrerende bedrijven die toch nog een monopolie hebben, namelijk de K en de R, en deze steeds gebruiken wanneer het in hun voordeel past. Kijk maar naar de interuniversitaire centra van wereldkwaliteit. Er is nooit enig ideologisch probleem geweest. Maar gaat het over de grote massa van de studenten, dan duikt die K of R ineens weer op. Elk jaar weer wordt het aantal inschrijvingen vergeleken. Mijn kritiek op de universiteit van Leuven is dat die te weinig katholiek is. Ik zou graag hebben dat men hier onderwijs aanbiedt vanuit katholiek perspectief, niet enkel in de richtingen van theologie en filosofie, waar de beïnvloeding groot is, maar ook in de eksaktwetenschappelijke richtingen, ook al hebben die volgens sommigen niets levensbeschouwelijks.»

Veto: «Volgens de visitatiecommissie van Rechten wordt er bijvoorbeeld gezegd dat in de richting Notariaat te weinig aandacht geschonken wordt aan nieuwe samenlevingsvormen. Men kan de vraag stellen of dit een gevolg is van het katholieke

een andere levensbeschouwing die elk alle kleine richtingen organiseren?»

Frederik: «De enige andere oplossing is een totaal neutrale universiteit voor de kleine richtingen. Maar wie in ons land gelooft daarin?»

Verzuiling

Ludwig: «Aan elke levensbeschouwing een eigen universiteit koppelen, komt de universiteiten zeker niet ten goede. Het weinige geld wordt nu al in zoveel schijffjes gesneden dat daarmee afzonderlijk nog moeilijk iets volwaardig kan worden uitgebouwd. En met de levensbeschouwing van de jeugd is het niet zo gesteld als dertig jaar geleden. Daarom stellen wij voor het geld te bundelen en te zorgen voor kwalitatief hoogstaande universiteiten.»

Ward: «Met zo een visie doe je aan inteelt: alle mensen met eenzelfde opinie op dezelfde plaats. De bedoeling is toch samen in verscheidenheid tot een hoger niveau te komen. Als Leuven zijn K enorm zou promoten, zouden heel wat mensen worden afgeschrikt, die we juist nodig hebben om

"Een maatschappij als de onze zou blij moeten zijn met een katholieke universiteit"

Tot nog toe bleef het wachten op een officieel standpunt vanwege de KU Leuven ten aanzien van het studentenstandpunt over ideologie en rationalisering. Dat heeft ook niet echt te verwonderen want met het oog op het nakende onderwijskonklaaf tracht men de rangen zoveel mogelijk gesloten te houden. Bij afwezigheid van de rektor vond Veto professor Herman De Dijn — vicerektor voor Humane Wetenschappen — bereid om zijn bedenkingen te formuleren bij het studentenstandpunt ten aanzien van de 'K' van de KU Leuven.

Herman De Dijn: «Rationalisering is maar redelijk als dat gebeurt op basis van kwaliteitsbeschouwingen. De KU Leuven kan daar volkomen mee instemmen. Dat is ook altijd de boodschap geweest van de rektor. Dat heeft te maken met het feit dat wij een katholieke universiteit zien als op de eerste plaats een degelijke universiteit. Wij menen dat het katholieke karakter van onze universiteit kwaliteit geenszins in de weg staat, integendeel. Dit wordt trouwens bevestigd door de feiten. Dat katholieke karakter impliceert juist aandacht voor elementen in de vorming, en aandachtspunten in het onderzoek die kwaliteit bevorderen.»

Veto: Betekent dat dat u zich akkoord kunt verklaren met het studentenstandpunt terzake?
De Dijn: «Het studentenstandpunt zegt dat ideologische aspecten — de 'K' — een verbetering van de onderwijskwaliteit niet in de weg mogen staan. De 'K' betekent echter, zoals gezegd, voor ons primair een streven naar kwaliteit. Hoe zou dit dan de kwaliteit in de weg kunnen staan? Men moet een onderscheid maken tussen de achterliggende 'waardengerichtheid' (de 'K') en politiek-ideologische belangen die eventueel een rationalisering kunnen verstoren. Het studentenstandpunt maakt spijtig genoeg dit onderscheid niet. Het zou toch absurd zijn omwille van pragmatische, politieke spelletjes, die zelf niets met kwaliteit te maken hebben, gekonfronteerd te worden met de eis de eigen identiteit op te geven.»

Schraal

Veto: De huidige universitaire verzuiling leidt tot allerlei compromissen die veel middelen opsloren. Met een pluralistisch onderwijs zouden die middelen beter besteed kunnen worden.

De Dijn: «Het studentenstandpunt pleit voor 'pluralistisch' hoger onderwijs, zij het minimalistisch ingevuld. Pluralisme slaat binnen dat standpunt dus niet op het afwijzen van een verborgen leerplan, maar wel op de vraag naar diversiteit van levensbeschouwelijke vakken aan de universiteit. Tegelijk gaat het de studentenbeweging daarbij niet om het afschaffen van de 'K' zelf. Hoe men dat moet samenrijmen, ontgaat mij.»

Veto: De studenten willen met dit statement in de eerste plaats de andere actoren in het debat dwingen na te denken over de grond van de zaak, met name de kwaliteit van het onderwijs.

De Dijn: «Het lijkt mij voor de gediversifieerde maatschappij waarin wij leven een meerwaarde dat men over onderwijsinstellingen met verschillende ideologische achtergrond beschikt, op voorwaarde natuurlijk dat ze allereerst kwalitatief degelijk nivo hebben. In elk geval zou het in mijn ogen voor de toekomst van onze instelling een verarming zijn, indien we de 'K' zouden laten vallen. Katholieke universiteiten in de VSA zijn aan een stevige opbloei bezig, waar de 'K' zeker voor iets tussen zit. Het katholieke karakter van deze universiteit geeft haar een eigen identiteit, die aansluit bij een lange rijke traditie. Ik zie niet in waarom we deze troef uit handen zouden moeten geven voor een schraal pluralisme.»

«Het bepleite pluralisme lijkt me tevens weinig doordacht. De levensbeschouwelijke vakken godsdienstwetenschap, etiek en filosofie worden nu — zeker in Leuven — ondersteund vanuit echte fakulteiten of instituten. Als we ook vrijzinnigheid en joodse godsdienst of islam aan bod moeten laten komen, moeten we dan in alle universiteiten nieuwe instellingen of fakulteiten Humanistiek, Islamkunde of Joodse Studies oprichten. Is dat rationaliseren?»

Proselitisme

Veto: In het actuele rektorendebaat, met ondermeer de KU Leuven, KU Brussel en VUB als betrockenen, neemt ideologie een belangrijk deel van de argumentatie in. Blijkt daar niet dat levensbeschouwing optimalisering van het universitaire aanbod belemmert?

De Dijn: «Het ging daar niet echt om een debat, maar om reacties op soms verkeerd begrepen of verkeerd overgekomen signalen via de media — waar men zelden met een debat met wederzijds argumenteren te maken krijgt. Het echte debat zal gevoerd worden met de minister van Onderwijs en met de Vlaamse Interuniversitaire Raad, de Vliir. En daar kan wel iets uitkomen. In het 'debat' waar u op doelt, kwam vooral de angst van de VUB naar voor om bepaalde opleidingen te verliezen, waarbij zij zich verzetten tegen een mogelijk 'katholiek' monopolie op bepaalde opleidingen, met argumenten die soms uit een andere tijd leken te stammen. De KU Leuven wil geen monopolie. Wij gaan wel akkoord met een rationalisering op kwalitatieve gronden. Wij hebben ons in deze dus niets te verwijten.»

Veto: Hoe vult u zelf die 'K' van de KU Leuven eigenlijk in?

De Dijn: «Het bestaan van een katholieke universiteit is van belang zowel voor de bredere (kristelijke) gemeenschap, als voor degenen die er willen werken en studeren. Het toont dat geloof en wetenschap niet alleen theoretisch maar ook praktisch kunnen samengaan. Het toont dat het geloof op een intellectuele manier aan bod kan komen in een universitaire context. Dit is niet alleen van belang voor het geloof, maar ook voor een gezond bedrijven van de wetenschap en voor de maatschappij. Een katholieke universiteit verschaft ook de context en het geestesklimaat waarin de religieuze dimensie op uitnodigende wijze zowel theoretisch als praktisch wordt aangeboden, zonder overdreven bekeringsijver, in alle openheid en vrijheid. Het biedt een institutionele context waarin studenten in contact kunnen komen met personen en groepen die in hun leven en (intellectueel) werk een kristelijke getuigenis afleggen. Dit alles is opnieuw van groot belang in een sterk gesekulariseerde maatschappij waarin dikwijls onbegrijpend of zelfs negatief wordt gereageerd op religiositeit. Een katholieke universiteit is ook begaan met wetenschappelijke dienstverlening aan kristelijke instellingen, organisaties, bijvoorbeeld via het Hiva, Lucas of het Kadoc, en ook aan de

brede maatschappij; en dit vanuit een breed kristelijke, humanistische inspiratie.»

Moment

«Een maatschappij als de onze, waarin duidelijk nood is aan bevestiging van zin en

waarden, zou blij moeten zijn met het bestaan van een gerenommeerde, kwalitatief hoogstaande instelling waarin wetenschappelijk onderwijs en onderzoek ten volle aan bod kunnen komen, maar waar ook grote openheid bestaat voor het waarden- en zinskader waarbinnen de wetenschap uiteindelijk toch moet opereren. Die openheid is niet puur theoretisch, maar poogt men te realiseren door concrete initiatieven, die niemand verplichten, maar iedereen uitnodigen: via het in stand houden van godsdienstige momenten, mogelijkheden tot bezinning en levensverdieping, centra

voor etisch onderzoek, ontwikkelings samenwerking, een cultuurcommissie enzovoort. In plaats van ons te vragen dit alles af te bouwen, zou men ons moeten verwijten dat we op dit vlak nog niet genoeg doen.»

Bart Eeckhout

Unieke educatieve aanbieding MICROSOFT voor studenten en professoren voor thuisgebruik!

Windows 95 upgrade	2.490 incl.
Office of Windows NT Workstation 4.0 UK, FR of NL	3.990 incl.
Office Pro 97 UK, FR of NL	
Developer tools	3.990 incl.
(Visual basic 5.0, Visual C++ 5.0 en Visual J++ 1.1)	

Wat moet u doen?

U koopt de Microsoft licentie van uw keuze. In de doos vindt u o.a. het formulier dat u dient in te vullen, te laten afstemmen door de universiteit en op te sturen naar Microsoft die u dan de CD bezorgt.

Bij aankoop van Office of Developer tools in de K.U.Leuven PC Shop krijgt u een gratis ticket Studio Filmtheater in Leuven.

K.U.Leuven PC Shop
W. De Croylaen 52 A - 3001 Heverlee

Access

Oppemstraat 13 — 3080 Tervuren
tel. 02/766 04 88

Microsoft Certified
Solution Provider

“Uniciteit van bepaalde opleidingen moet mogelijk zijn”

Ook de rektoren van de andere Vlaamse uniëfs werd gevraagd om een reactie op het standpunt van de studenten omtrent ideologie en rationalisering. Het gaat immers om een stellingname van de studentenvertegenwoordigers van alle Vlaamse uniëfs. Met het konklaaf van volgende week in het achterhoofd — waarop Dillemans en de politieke en academische beleidsvoerders de koppen bijeensteken over het rapport — waren de betrokken partijen evenwel niet geneigd in hun kaarten te laten kijken. Rektor Jacques Willems van de Universiteit Gent wou geen commentaar kwijt in de aanloop naar het konklaaf. De rektoren van VUB en KU Brussel verwezen naar hun toespraak bij de opening van het academisch jaar. Een blik op die teksten leert op welke wijze pluralisme verstaan wordt in de verschillende universitaire instellingen. Samengevat komt het erop neer dat men het erover eens is dat men het niet eens is.

Rektor Els Witte (VUB) ging in haar openingsrede expliciet in op de problematiek van het pluralisme. Ook zij stelde vast dat studenten niet meer voor een bepaalde unief kiezen op levensbeschouwelijke grond. “Maar”, zo vulde zij later aan in een interview in De Standaard, “dat aan de kant van het aanbod het levensbeschouwelijke aanwezig blijft, kan men evenmin ontkennen. De kern van dat pluralisme is dat men naast elkaar kan bestaan.” Naast de katholieke universiteit wil zij een sterke vrijzinnige instelling, de hare. Een konfederatie van de katholieke universiteiten van Leuven en Brussel zou de VUB evenwel op haar eigen terrein komen bedreigen. Wel ziet Witte een samenwerking met de KU Brussel zitten, zij het in beperkte mate: “Want er is een grens die niet mag worden overschreden: het verlies van identiteit.”

In de KU Brussel is men het alvast wat dat laatste punt betreft helemaal eens. In het verslag van de discussie over het rapport-Dillemans op de Raad van Beheer van de KU Brussel valt het volgende te lezen: “De kofessionele eigenheid is geen luxe. De huidige maatschappij vraagt nog steeds naar waarden die de techniciteit van opleidingen overstijgen. De recente gebeurtenissen in België bevestigden dit alleen maar. Er valt niet in te zien waarom een waardenstelsel dat Europa mee gesialte heeft gegeven en geeft, en dat zelf in permanente evolutie is, geen stem zou mogen hebben in het debat om de waarden waaraan een menswaardige beschaving nood heeft. Dat de aldus te voeren dialoog in onderling respect dient te geschieden, is een bevestiging van de fundamentele humanistische traditie die tot het meest waardevolle behoort van de eeuwenoude Europese cultuur.”

Professor Carl Reyms van de Antwerpse Ufsia wou wel rechtstreeks reageren op het studentenstandpunt. Hij betreurt dat “met een problematiek van een dergelijke draagwijdte al te lichtzinnig is omgesprongen en dat niet de nodige tijd werd genomen om een rustig, serene debat te voeren over iets dat met zoveel zin voor nuance werd opgebouwd en dat bezwaarlijk met één pennensstreek kan worden weggevaagd.” Gevraagd naar de invulling van het levensbeschouwelijke kader aan de Ufsia, verwees Reyms naar de opdrachtsverklaring van zijn universiteit: “In een geest van pluralisme en dialoog heeft de Ufsia waardering voor allen die zich willen meten met de grote vragen van het menselijke denken, ook voor

wie daar andere antwoorden geven. Trouwens, de Ufsia zelf heeft aan een dergelijk pluralisme een grote behoefte. De dialoog tussen uiteenlopende antwoorden op wetenschappelijke, filosofische en levensbeschouwelijke vragen is een noodzaak voor al wie die vragen ernstig neemt en elk antwoord als voorlopig en onvolledig beschouwt.”

Landschap

Wanneer je die verklaringen naast elkaar legt, kom je tot een wat vreemde conclusie. Iedereen is het er — terecht — over eens dat neutraal, waardenvrij onderwijs niet nastrevenswaardig is. Ook vindt ieder-

een dat het pluralisme — in de zin van respect en openheid voor alle strekkingen — inherent deel uitmaakt van het eigen levensbeschouwelijke project. Maar wanneer op basis van die overeenkomsten en met het oog op een verbetering van de kwaliteit van het hoger onderwijs een keuze wordt gemaakt voor rationalisering, wordt plots de nadruk gelegd op de verschilpunten. Een sanering van het aanbod zou de vrijheid van onderwijs bedreigen, zo wordt gezegd.

Nochtans was het expliciet de bedoeling van het rapport-Dillemans om de huidige versnippering in het universitaire aanbod tegen te gaan. Universiteiten moeten niet langer ijveren naar ‘volledigheid’ maar

wel naar ‘volwaardigheid’. “Uniciteit van bepaalde opleidingen moet dan ook mogelijk zijn”, aldus de woordvoerder van minister van Onderwijs Luc Van den Bossche (SP). “Op dit moment wordt er gewerkt aan een juridische opderbouw van de voorstellen. Maar het uiteindelijke doel moet toch de optimalisering zijn van het universitaire landschap in Vlaanderen. Gelet op de beperkte ruimte waarover we spreken, lijkt het evident dat er initiatieven genomen worden op het vlak van rationalisering en samenwerking.” Afwachten wat het konklaaf oplevert.

Bart Eeckhout

Katolieke karakter unief geen onderwerp van kritiek

Zevenennegentig procent blij met K

In het debat omtrent de ideologische binding van de Leuvense universiteit — de ‘K’ van de KU Leuven dus — heeft de studentenbeweging twee weken geleden een opmerkelijk standpunt ingenomen. Als de kwaliteitsverbetering in de weg wordt gestaan door ideologische belangen, moeten die laatste wijken, luidt in het kort het standpunt van Loko. De vraag dringt zich dan ook op hoe katholiek de unief en haar studenten eigenlijk zijn, en wat de mening van die studenten is over de K. We bekeken en vergeleken twee studies over het profiel van de student, geschreven met een tussentijd van dertig jaar, en zagen dat hij nog steeds een stuk katholiek is dan vaak wordt aangenomen.

De eerste van de twee studies is van de

steld, en ze lijken ook metodologisch sterk op elkaar, zodat ze mooi vergeleken kunnen worden. De verschillen zijn dan weer het veel grotere aantal ondervraagden bij Verhoeven, wat zijn cijfers allicht betrouwbaarder maakt, en het feit dat Cauwelier zich beperkt heeft tot derdejaarstudenten, waar Verhoeven stevast spreekt over ‘de student aan de KU Leuven’.

De resultaten dan. In 1967 noemde 44,5 % van de studenten zich ‘overtuigd katholiek’, 7 ‘gelovig’ en 32,5 ‘alleen praktizerend’. Dat is samen 84 %, waarvan 51,5 blijkbaar geloof — de rest beperkt zich tot kerkbezoek. Slechts 6 % zegt ‘ongelovig’ te zijn. In 1991 is die laatste categorie uitgegroeid tot 22 %. Wat echter het meest opvalt in het recentere onderzoek is de manier waarop de ondervraagden nu hun houding ten opzichte van het geloof definiëren: maar liefst een derde noemt zich ‘gelovig’, 19 % zegt ‘katholiek’ te zijn, en ruim 20 % is ‘kristelijk’. Opgeteld komt dat neer op een overgrote meerderheid van

wens op het ontbreken van het woordje *meer* bij het meest recente antwoord.

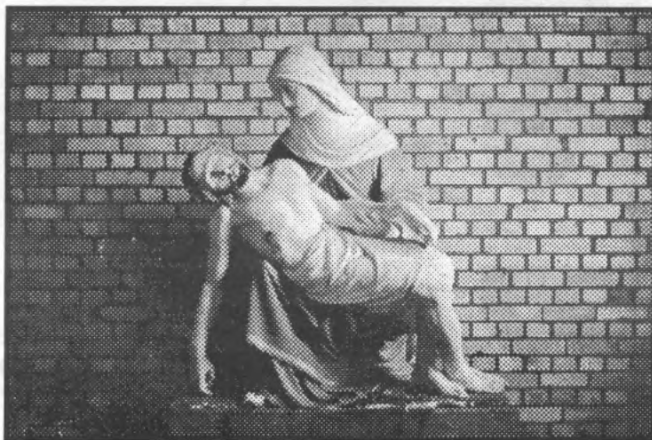
Ook wat het bidgedrag betreft, tonen de cijfers een duidelijke evolutie. Dertig jaar geleden bad ruim 80 %, en deed 10 % dat niet. Uit Verhoeven’s onderzoek blijkt dat vandaag de dag 44 % het bidden nalaat, maar ook dat een harde kern van 29 % — bijna één op drie — regelmatig blijft bidden. Al bij al kunnen we hieruit besluiten dat een heel groot deel van de Leuvense universiteitstudenten het katholieke geloof trouw blijft, en ook de praktijk — bidden en naar de mis gaan — nog in ere houdt. Als we de cijfers over het kerkbezoek van de student vergelijken met die van hun leeftijdsgenoten die niet (in Leuven) studeren, valt bovendien dadelijk op dat de Leuvense student op dit vlak een heel stuk katholiek is.

Jongens

In een tweede onderdeel van het onderzoek van Verhoeven wordt dieper ingegaan op de vraag hoe katholiek de universiteit is, en wat de ondervraagde studenten daarvan vinden. Op de vraag wat de ‘K’ van een katholieke universiteit bij hen oproept, antwoordt 35 % van de studenten dat ze ‘kristelijke waarden en levensvisie’ verwachten, en ligt bij een kwart van de ondervraagden ‘een andere mentaliteit onder de studenten’ in de lijn der verwachtingen. Een andere vraag peilt naar welke elementen de studenten tipisch katholiek vinden aan hun unief. Voorspelbaar was het vak godsdienstvraagstukken, dat door 30 % wordt aangehaald. Evenveel mensen dachten aan de Universitaire Parochie, en 20 % had het over de misvieringen bij plechtige gelegenheden. Wat opvalt is dat het hier telkens gaat over uiterlijke kenmerken, terwijl bij de verwachtingen toch meer inhoudelijke zaken aangehaald worden.

Zeker zo interessant als wat de studenten verwachten van hun katholieke unief, is wat ze ervan vinden: de vraag werd gesteld of er teveel, te weinig of gewoon genoeg aandacht werd besteed aan het katholieke karakter van de KU Leuven. De meeste studenten blijken ofwel niet echt kritisch, of gewoon perfect tevreden: 84 % verklaarde dat er voldoende aandacht werd besteed aan de K. Bij de 16 % ontevredenen zijn bijna 13 % — waarvan drievierden jongens — die vinden dat de unief te weinig moeite doet om haar katholieke karakter in de verft te zetten, en maar 3 % die zijn universiteit te katholiek vindt.

Martijn Graumans

(foto Karel De Weerd)

hand van pater Adolf Cauwelier, die in 1967 een ‘profiel van de Leuvense student’ opmaakte. Hij vroeg 168 studenten uit de eerste licentie van alle richtingen naar hun mening over uiteenlopende onderwerpen als politieke overtuiging, vrijetijdsbesteding, toekomstplannen en ook geloof. Het tweede onderzoek, van socioloog Dominic Verhoeven, is gedaan in 1990 en 1991, en peilde bij 1.438 studenten uit alle richtingen en jaren naar ‘de waarden en levensbeschouwing van studenten aan de KU Leuven’. Het gaat om het meest recente onderzoek in zijn soort. In de twee studies worden vaak letterlijk dezelfde vragen ge-

bijna driekwart van de studenten die zich een zestal jaar geleden religieus noemde.

Massagebed

Beide onderzoeken gaan ook het kerkbezoek van de studenten na. Waar dertig jaar geleden nog 87 % geen enkele zondagsmis miste, is dat percentage intussen uitgedund tot 29. Toch kon een zestal jaar geleden nog van ruim 44 % van de studenten gezegd worden dat ze regelmatig praktizerend waren. In 1967 beweerde 2,5 % ‘nooit meer’ te gaan, waar in 1991 30 % ‘zelden of nooit’ te kerke ging. Let trou-

Student wint maraton

De regen kwam er net niet, het weer was fris, de zuurstof in de lucht abundant. Exquis weer voor lange afstandlopers die daardoor veel zuurstof kunnen opnemen om er hun getergde ledematen mee te bevoorraden. Vorige week woensdag gaven ze present op de dertigste studentenmaraton, de jongens en meisjes studenten — anderen waren ook welkom — met de grote uithouding en een nog groter hart.

De benaming 'studentenmaraton' verwijst eigenlijk naar een hele reeks loop- of wandelwedstrijden die Sportraad (de sportiefste Lokogeleiding) organiseert: de sportievelingen konden kiezen voor tien kilometer, de halve maraton (21 km.) of de maraton (42 km.). De tien kilometer kon alleen gelopen worden, de andere twee afstanden konden zowel lopend als wande-

lend afgelegd worden — vijf wedstrijden in totaal dus.

Kloppend hart was het Gymnasium: onder een plastic triomfboog kon je daar naar binnen lopen en je gaan inschrijven; velen — ondermeer enkele van de eersten — deden dat pas even voor de wedstrijd. De halve maraton en zijn grotere broer werden voor de deuren van het gymnasium op gang geschoten door een nog altijd even kwieke Gaston Roelants — in een vorig leven atletiekwereldster en olympisch goud op de 3000 meter steepje. De deelnemers aan de tienduizend meter werden met bussen naar een andere startplaats getransporteerd.

Langs het parcours stonden ontelbare vrijwilligers opgesteld om de deelnemers in de goede banen te leiden en hen aan te moedigen. De meegekomen supporters pleegden een wandelingetje op het sportkot of wachtten in het Gymnasium, waar je op

twee televisieschermen sfeerbeelden van vorig jaar kon zien en de spanning toch iets of wat gesublimeerd werd door de luid uit de boxen schallende muziek.

En dan was alles een hele tijd gespannen rustig. Tot de oranjepakjes van Sportraad met hun walkie-talkies de zaal binnenliepen, de muziek werd afgezet en het nummers van de eerste lopers werden aangekondigd. Handen op elkaar voor degene die als eerste de zaal kwam binnengelopen. Van triomf op zijn gezicht geen spoor, daarvoor was hij — bij nota bene zijn eerste maraton — te diep gegaan, de voldoening kwam pas enkele minuten later (voor de andere uitslagen, zie kadertje). Handen op elkaar ook voor alle andere deelnemers die eerst nog alleen, dan vaak in groepjes de eindmeet overschreden. Voldaan dat ze volgehouden hadden en elk naar eigen vermogen de opdracht volbracht hadden.

Benny Debruyne

Uitslagen

Uitslag 10 kilometer lopen mannen

- 1) Sven van Loo (00:32:33)
- 2) Tobias van Os (00:32:45)
- 3) Wouter Degroote (00:33:16)

Uitslag 21 kilometer lopen vrouwen

- 1) Gerd D'Hondt (01:30:08)
- 2) Lies Maeyens (01:36:41)
- 3) Nathalie van Turnhout (01:37:72)

Uitslag 21 kilometer lopen mannen

- 1) Pascal Kaers (01:16:30)
- 2) Johan Verbist (01:17:26)

Uitslag maraton vrouwen

- 1) Susie Hoog (03:42:37)
- 2) Katia Nolens (03:57:30)

Uitslag maraton mannen

- 1) Ronny Huyvaert (02:50:56)
- 2) Dirk Fannes (03:02:32)
- 3) Dirk Roeseems (03:04:53)

(foto Jimmy Debruyne)

RECHT

OP RECHT

13 NOVEMBER 1997
20.00 U

ORATORIËNHOF
MEHELSESTRAAT III
3000 LEUVEN

SPREKERS
RENAAT LANDUYT
LUC HUYSE
MODERATOR
BRUNO TOBBACK

EEN OPENHARTIGE BLIK OP DE WERKING VAN HET GERECHT

DE BELGISCHE JUSTITIE IS ZIEK. ZE IS DAT AL LANG EN IN VELE BEDJES. MAAR PAS MET DE "AFFAIRE DUTROUX" IS DE SMEULENDE BOM ONTPLOFT. POMPEN OF VERZUIPEN WAS DE BOODSCHAP. SINDSDIEN ZIJN REEDS VERSCHILLENDE HERVORMINGEN DOORGEVOERD, ANDERE STAAN OP DE SPOREN. ALS HET VAN SOMMIGEN AFHANGT WORDT NIET ENKEL DE GEVEL MAAR OOK HET GANSE GEBOUW VAN VROUWE JUSTITIA GERENOVEERD.

EN DAAROVER WILLEN WIJ HET MET U HEBBEN!

EEN ORGANISATIE VAN
VORMINGSCENTRUM -
HERMAN VOS
02/552.02.56

Doctor Livingstone, I hope?

Er klikt wat in Leuven: de hele novembermaand kan je op niet minder dan zes fototentoonstellingen op een veelvoud aan palmbomen, Kongopaters en strooiën rokkjes gaan fokussen. Niet zo bij de foto's van Marina Cox: daar treft de echte kenner tussen de speren en de tamams al eens een boomwortel of sigarettenpeuk uit het Terkamerbos aan. Die valse manier van voorstellen doet vragen rijzen.

Marina Cox: «Ik wilde de sfeer van de negentiende-eeuwse reisfoto's oproepen: dat waren ook geen echte reisfoto's, maar voorstellingen die afweken van de realiteit. Hiermee stel ik dus inderdaad de fotografie als medium in vraag. Waarom ik precies voor zo'n thema gekozen heb, komt misschien wel door Kuijje: Hergé heeft zijn visie op al wat vreemd is, en de clichés die daarmee samenhangen, in bijna al zijn albums doorgezet. Maar ook de geschiedenis van de fotografie heeft me daarin beïnvloed.»

Veto: Blijkbaar heeft er daarna wel een vrij radikale ommekeer plaatsgevonden in uw manier van fotograferen. In uw meer recente reeksen zien we vaak schokkende beelden uit de oorlog in ex-Joegoslavië. Hoe verzoemt u het medium dat u eerst in vraag stelde met zo'n hyperrealistische oorlogsreportage?

Cox: «Dat gebeurt niet zomaar van de ene dag op de andere. Die ontwikkeling heeft een drietal jaar geduurd, en is het resultaat van een opeenvolging van ervaringen waardoor ik me op een bepaald ogenblik in Joegoslavië bevond. En toen ging het er gewoon niet meer om een medium in vraag te stellen. Ook nu is dat de minste van mijn zorgen. Dat interesseert me echt niet. Ik ben fotografe. Wat ik deed met 'Souvenirs de voyages' maakte deel uit van een strekking op het eind van de jaren tachtig. Alle artiesten stelden toen het medium in vraag, zelfs tot op de dag van vandaag. Maar dat maakt voor mij geen deel uit van mijn missie als fotografe.»

Veto: Beschouwt u de fotografie dan als een missie?

Cox: «Ik weet niet of ik wel een missie heb. Ik fotografeer meer vanuit een persoonlijke noodzaak. Ik heb de fotografie nodig, ze is voor mij levensnoodzakelijk. Niet dat ik er elke dag zo gedreven mee bezig ben, maar voor mij is het belangrijk om beelden te maken, zoals het voor een schrijver belangrijk is om te schrijven. Het

was vooral uit een politiek engagement dat ik naar Joegoslavië ben gegaan, en aangezien ik fotografe ben, was het dus logisch dat ik met foto's terugkwam. Maar ik heb niet de pretentie met die beelden de Joegoslavische kwestie in haar geheel te vatten. Het is eerder een heel bescheiden bijdrage aan de informatie die men er al over heeft. Achteraf bekeken kan je zeggen dat het allemaal tot niets heeft gediend: mijn reis en de foto's niet, en alle televisie-uitzendingen en krantenartikels evenmin.»

Veto: Wat is dan het verschil tussen uw fotoreportage en de 'andere' nieuwsmedia?

Cox: «Als ik al een pretentie zou hebben met mijn werk, is het misschien wel dat ik probeer iets te tonen wat perifeer is ten

opzichte van de algemene indruk die men ergens van heeft, en niet de bekende kolonnes VN-vrachtwagens of andere oorlogsclichés. Daar ben ik omheengestapt. Zo tonen ik misschien meer het echte dagelijks leven, zonder het discours van CNN te gaan hanteren. Maar toch hebben die goede intenties nergens toe gediend, dat moet ook gezegd worden: de slechterikken hebben gewonnen en de internationale gemeenschap heeft dat over zich heen laten gaan, om het even simpel te stellen. Niet dat ik daardoor sinisch geworden ben: als er zich morgen een gelijkaardig konflikt voordoet, vertrek ik opnieuw.»

Veto: Een oorlogsreportage ligt niet echt voor de hand op een fototentoonstelling met eksotisme als thema. Waarom hebt u het niet bij de 'Souvenirs de voyages' gelaten?

Cox: «Al wat hier tegengesteld wordt, noem ik souvenirs de voyages, of dat nu de valse foto's zijn of de echte. De twee verschillen niet grondig. Eksotisme is voor mij eerder een soort mengeling van clichés en

fantasmen over wat vreemd is en die nu eigenlijk niet meer door de beugel kunnen. Je kan wel geïntrigeerd en opgewonden raken door wat vreemd is, maar volgens mij mag je niet meer in die eksotische visie vervallen. Als je nu op reis gaat, ga je niet meer om naar vreemdelingen te kijken want je bent daar zelf de vreemdeling. Alle vooroordelen vallen weg en dat is precies het verschil met vroeger: je reist met wie je zelf bent, met je eigen cultuur, en tegelijk voel je je een vreemde. De ander is niet langer die 'vreemdeling'. Daarom kan eksotisme nu niet meer, het is nu een soort revisionisme geworden: je ontken de realiteit ten voordele van het beeld. Of we hier vandaag een ander soort eksotisme zien, weet ik eigenlijk helemaal niet.»

Jeroen Lissens

De foto's van Marina Cox hangen nog tot 7 december in het Cultureel Centrum Leuven, Brusselsestraat 63, tel. 22 21 13.

De Stichting en Hollandia spelen 'De drie mannen van Ypsilanti'

Drie mannen zonder één dak

Peter De Graef is tekstschrijver, akteur, regisseur en bovendien meester in 'het achterna hollen van de waarachtige waanzin van het leven' waarvan hij zegt dat je die toch nooit te pakken kan krijgen. Zelf noemt hij zijn voorstellingen maar wat gepruts in de marge, maar na zijn diverse teaterproducties, nominaties en prijzen mag je deze uitspraak gerust met een korreltje zout nemen. Wie zijn laatste monoloog 'Henry' kon beleven, weet dat deze man heel wat in zijn mars heeft.

Voor zijn kersverse voorstelling sloot hij met zijn eigen De Stichting en vaste partner De Werf uit Brugge een samenwerkingsverband af met Theatergroep Hollandia. De Graef liet zijn oog vallen op drie jonge Nederlandse acteurs van de toneelacademie Maastricht en schreef speciaal voor hen 'de drie mannen van Ypsilanti'. Of in drie delen de tocht van drie dolende mannen op zoek naar...

De 'filosoof' onder het trio is Felix. Hij luidt de voorstelling in: "Wat we vanavond gaan proberen spelen, is heel moeilijk om uit te leggen. Net als het leven, dat is ook moeilijk om uit te leggen". Om deel te nemen aan zijn levensexperiment nodigt hij twee personages uit, respectievelijk Wim, een werkloze marginaal, en Riemer, een

tandarts die na de dood van een patiënt in zijn kabinet het noorden kwijt is. Deze laatste vindt nog enig soelaas in de spurtocht naar zijn verdwenen familieleden en uiteindelijk is hij het ook die de voorstelling in zijn greep houdt door het publiek beetje bij beetje toe te lichten hoe dit rendez-vous nu eigenlijk tot stand gekomen is.

Maar hoe de vork juist in de steel zit, weet je met tekst- en fantaseschrijver De Graef natuurlijk nooit. Het fijne is dat je dat ook helemaal niet behoort te weten, er valt gewoon helemaal niets te begrijpen. Dat is dan ook wat de drie mannen van Ypsilanti elkaar voor ogen houden gedurende de hele voorstelling. En hierop verder bouwend worden zo ook Wim zijn identiteitskrisis, Riemer's zoektocht naar zijn 'wortels' en Felix's filosofische kanttekeningen bij het leven gerelativeerd. Drie keer hebben we zo het raden naar de betekenis achter het personage, en drie keer krijgen we eigenlijk hetzelfde resultaat. Drie dolende zielen in een verlaten landschap op zoek naar de eenheid tussen denken, voelen en willen.

Dit alles zeker niet zonder ophef, intense gevoel, de ruimte die ze bespelen heeft veel weg van een heuse kermis. Eentje die ze zelf maken wel te verstaan, want het decor is vrij sober gehouden; een kateder, een bed, twee stoelen en een deur die toegang leent tot het vertrek. Tensamen goed voor meer dan één vervaarlijke episode. Er wordt getierd tegen elkaar, zinnen lijken aaneengeweven tot heuse veldslagen en ook hun nonverbaletiek kent geen grenzen. Kortom het geheel lijkt in al zijn facetten vaak gewoon uit zijn voegen te barsten. Voegen die echter net iets te groot zijn om enkel en alleen op te vullen met wat nog rest: het animeren van het publiek.

Geanimeerd wordt het wel, dat pu-

blek. Iets te veel misschien zelfs. Het blijft eerder allemaal een beetje te veel kermis. Een wrange kermis, dat wel, een kermis waarin de pijn des levens met meer dan voldoende gebaren gestalte krijgen. Wat gemist wordt is eerder de ruimte om zelf nog iets in te vullen. Het wordt allemaal een beetje te hevig in het gezicht van het publiek geworpen. Het waren de stiltes die ontbraken, de pijn die door de ruimte zindert zonder dat ze moet worden uitgesproken. De auteurs deden alle moeite van de wereld om te doorleven wat ze ook nog met het nodige geweld, woede of intense droefheid moesten uitroepen. Dat werkt dus niet altijd, ook niet als het op gepaste tijden wordt gerelativeerd. De ironie had subtiler mogen, of in de tekst, of in de personages. Nu botste de ironie van zowel personages als hun taal met de toch wel gewichtige inhoud van tekst en personages.

Het resultaat was een weliswaar erg onderhoudende voorstelling, met alle ingrediënten van zeer hoogstaand teater, maar de eindindruk was een beetje rommelig. De spanning die Peter De Graef anders zo subtiel naar een klimax kan voeren, werd niet optimaal gedoseerd. De acteurs hielden elkaar niet altijd in evenwicht, hoewel ze, los van elkaar, geen slechte prestatie hebben neergezet. Waar het groseske van Peter De Graef perfect werkt als hij het zelf speelt, ontbrak het hier aan dat ietsje meer om er de memorabele voorstelling van te maken die we van hem gewoon zijn. Maar ja, een mindere Peter De Graef is nog altijd beter dan geen Peter De Graef.

Lien Bielen

'De drie mannen van Ypsilanti' van De Stichting/Hollandia staat in het KC Wagehuys op donderdag 13 november.

Imavo - Masereelclub

Marxisme Vandaag

met

Guy Quintelier

Waarom nog Communist zijn?

1. Vraagtekens bij Marx' revolutietheorie:
Verloopt de menselijke geschiedenis economisch deterministisch?
2. Het menselijk leven is noodzakelijk conflictgeladen.
Tegen het utopisch communisme.
3. Is een kapitalistische 'vooruitgang' naar een communistische maatschappij mogelijk?
Tegen het dogmatisch communisme.

Dinsdag 18 november, 2 december

en 16 december 1997,

om 20 uur

Masereelclub,
Ierse Predikherenstraat 25, Leuven

homojongeren

HET GOEDE SPOOR

Je voelt je als jongen wel eens aangetrokken tot andere jongens ...
Je wordt als meisje ook verliefd op andere meisjes ...

Je bent niet alleen! Het Goede Spoor is er voor en door jongens en meisjes tot 26 jaar. We doen elke maandag een leuke activiteit over dingen die je zoal bezig houden, de agenda kan je o.m. volgen in deze Veto. Je kan die eerste stap blijven uitstellen, of je kan eens contact opnemen. It's up to you!

We sturen je graag meer informatie op, onder neutrale en gesloten omslag, als je een briefje stuurt naar PB 113, 3000 Leuven-3. Je kan ook eens langskomen op ons onthaal, elke dinsdagavond (20-23u) in het JAC, J.P. Minckelersstraat 47C, of bel 016/20.06.06. <http://www.ping.be/drempel/spoor> of mail: drempel@ping.be

Het Goede Spoor is de jongerengroep van De Roze Drempel, die allerlei activiteiten organiseert voor homo's, lesbiennes en bi's van alle leeftijden.

Kinderarbeid als kultuurgegeven

In het kader van de 11.11.11-akties voert men nu al enkele weken de campagne 'Geen schandalen aan mijn voeten'. Aan de hand van het voorbeeld van de sport-schoensektor kijkt men wat de gevolgen zijn van de globalisering en liberalisering voor de arbeidsomstandigheden en werkgelegenheid. De campagne wijst op de vele wantoestanden die gepaard gaan met een wereldwijd georganiseerde economie.

Net zoals andere multinationals wordt het beleid van sportschoenbedrijven gedikt door de wet van de grootste mogelijke winst. Daarbij blijkt men vaak geen oog te hebben voor de socio-economische en ecologische gevolgen, vooral in de derde wereld. De behandeling van werknemers, of vaak enkel werknemers door het management laat vaak te wensen over. Velen is de menselijke waardigheid ontnomen door straffen die doen denken aan militaire oefeningen. Gestrafte arbeidsters moeten uren in de zon staan, wordt de mond dichtgeplakt of moeten urenlang op de grond knielen met de armen in de hoogte.

Het minimumloon, als het al uitbetaald wordt, staat lang niet altijd gelijk aan een 'leefbaar' loon, dat wil zeggen een loon dat het bestaan minimum dekt. Het staat dan ook allerminst in verhouding met de verkoopwaarde van de 'sloef' in kwestie. Als de konsument een paar Nikes koopt van vierduizend frank, gaat bijvoorbeeld driehonderdveertig frank naar publiciteit en vijftien frank naar de arbeider die de schoenen maakte. Verplichte overuren worden meestal niet uitbetaald. Ziekte- en zwangerschapsverlof, vakantiegeld, voedsel- of vervoerskosten zijn vaak onbestaande. Het lukt de overheid niet het minimumloon te verhogen, soms zelfs onder druk van de

multinationale ondernemingen (MNO's). Gebeurt het toch, dan wordt dit gekompenseerd door de werknemers meer uren te laten werken of een hogere productiviteit te eisen. Vaak werkt men twaalf uur per dag, de week rond, in ruimtes waar men het niet zo nauw neemt met gezondheids- en veiligheidsnormen.

Ook met de syndikale vrijheid is het meestal uiterst slecht gesteld. Vakbondsmensen worden geïntimideerd, bedreigd of ontslagen. Bij stakingen gebeurt het dat de directie het bedrijf sluit en weer opstart onder een nieuwe naam. Of het leger komt tussen om stakingsakties te breken. De door 11.11.11 geveerde sportschoenbedrijven zijn echter slechts enkele van de vele MNO's, waarbij ongebreidelde concurrentie de hoofdrol speelt. Door privatiseringen, die een deel vormden van de structurele aanpassingsprogramma's van het Internationaal Monetair Fonds (IMF), kregen buitenlandse investeerders, in die landen ondermeer banken, oliemaatschappijen en luchtvaartmaatschappijen in handen. Deze privatiseringen leidden tot een hogere werkloosheid, duurdere basisproducten, dalende lonen en koopkracht en ecologische schade.

Globalisering

Kontakten met derdewereldlanden staan voor het 'Westen' meestal enkel in functie van de eigen economische belangen. Landen worden interessant gevonden voor hun grondstoffen, hun lage lonen of de potentiële markt die ze vormen. Dit leidt tot delocalisering. Renault dat uitwijkt naar Rusland is daar een recent en pijnlijk voorbeeld van. De economie 'mondialiseert' zich dus slechts selektief. Er vloeit nog altijd een belangrijke geldstroom van de derde wereld naar het Westen. Hoewel de directe investeringen in het buitenland de afgelopen jaren fors stegen, bracht dit niet echt

meer welvaart voor de betrokken landen en volkeren.

Meer en meer wordt gepleit voor het opleggen van een sociale gedragscode aan bedrijven. Temeer omdat bedrijven zoals Nike de verantwoordelijkheid afschuiven op hun onderaannemers, de lokale producenten. Men denkt daarbij bijvoorbeeld aan de normen van de Internationale Arbeidsorganisatie die ondermeer de vrijheid van vereniging, een recht op een 'leefbaar' loon, een minimumleeftijd van 15 jaar, verbod op dwangarbeid en discriminatie, veiligheid- en gezondheidsgaranties en een maximum aantal werkuren vooropstellen. In ruil voor een volledig respect van deze regels zouden de bedrijven dan een kwaliteitlabel of keurmerk ontvangen. De verbitenissen zijn immers niet om te zetten in bindende wetten of reglementen, waardoor zware straffen voor overtredingen uitgesloten zijn. Daarbij gaat de aandacht ook naar de arbeiders in de fabrieken zelf, de plaatselijke vakbonden en de sociale organisaties die tegen deze wantoestanden ingaan.

Tegelijkertijd wordt de konsument opgeroepen kleur te bekennen. Hij wordt gekonfronteerd met produkten die resulteren uit 'eerlijke handel' (bijvoorbeeld van de Oxfam Wereldwinkel) en nieuwe keurmerken als de 'Schone Kleren'-campagne en 'Rugmark'. Zij brengen op zijn minst een bewustwording van de wantoestanden teweeg. Een andere vorm van dit kritisch consumeren is de protestconsumptie of boycot. De weigering om produkten van een bepaalde herkomst of fabrikant te kopen vormt zowel een economisch wapen als een politiek signaal. Daarbij is het noodzakelijk de brug naar het beleidsniveau te slaan. De direkte economische macht van de individuele konsument is immers verwaarloosbaar.

De arbeidsomstandigheden en het beleid in de lageloonlanden is op velerlei wijze nauw verbonden met het beleid hier. Ook hier werken mensen in klandestiene ateliers. Maar ook de reguliere markt wordt getroffen door de economische crisis en strategieën van MNO's. Tony Vandeputte, gedelegeerd bestuurder van het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO), weigert echter richtlijnen uit te vaardigen voor bedrijven die opereren in het buitenland. Zelfs in het geval van kinderarbeid in ateliers en bedrijven pleit hij voor behoudzaamheid. Kinderarbeid is volgens hem hoofdzakelijk een cultureel gegeven. Als er al problemen zijn, dan zal "de economische bloei zelf wel zorgen voor betere levensomstandigheden", besluit men bij het VBO.

Men staat nog ver af van eerlijke handelsverhoudingen. Dit betekent echter niet dat men een berustende houding aanneemt. Akties als deze van 11.11.11 kunnen enkel die bewustmaking verder zetten.

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 24
Nummer 8
10 november 1997

Ver. uitg.: Bart Eeckhout
Hoofdredaktie: Raf Gerits
Redaktie/sekretaris: Bart Eeckhout

Redaktie: Benny Debruyne, Martijn Graumans, Joost Helsen
Doka: Jimmy Debruyne, Karel Deweerdt, Joost Helsen, Jeroen Lissens, Johan Neyens, Ivan Puf, Elena Schutjes, Maarten Timmermans
Medewerkers: Aernout Beke, Lien Bielen, Bert Cornille, Kristof Daniels, Katrien Darras, Hans Declercq, Dietger Geeraert, Eustathia Giakouvakis, Joris Janssens, Thierry Laenen, Jeroen Lissens, Peter Mangelschots, Rut Reynaerts, Kristien Vermeesen, Raf Weverbergh
DTP: Filip De Keukeleere, Eva Wittocx
Layout en vormgeving: Aernout Beke, Dirk Bernard, Hans Declercq, Filip De Keukeleere, Bart Eeckhout, Dietger Geeraert, Raf Gerits, Martijn Graumans, Thierry Laenen, Jeroen Lissens, Maarten Timmermans, Bruno Van Moer, Eva Wittocx
Spelling: Filip De Keukeleere
Cartoon: Filip Craen
Eindredaktie: Dietger Geeraert, Bart Eeckhout
Assistentie-eindredaktie: Martijn Graumans, Raf Gerits

Internet-Veto:
<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>
e-mail: veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
Allast Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artoos (Kaampenhout)
Oplage: 9000 exemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162
Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr; buitenland: 700fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek.-nr. 001-0959719-77
Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

Niet vergeten! Woensdag 12 november om 16 u extra-evaluatievergadering bij Veto. Iedereen welkom in de 's Meiersstraat 5!!!

Op die manier probeert men regeringen en MNO's onder druk te zetten een aantal minimum regels te respecteren.
Eustathia Giakouvakis

SPIT

KRINGLOOPCENTRUM

MEUBELS, KLEDING, FIETSEN, HUISRAAD,...

van fifties tot seventies
van klassiek tot modern

Kringloopwinkel Spit,
alles wat je kot nodig heeft

OPENINGSUREN
dinsdag t/m vrijdag 10u-18u
zaterdag 10u-17u

Diestsesteenweg 104, Kessel-Lo
016/26.09.21

(advertentie)

15 jaar

DE RECTOR

oude markt 4
3000 leuven

where a stranger becomes a friend

√ Polle, gelieve voor onze franstalige vrienden de rode verkeerslichten te laten onderuipelen zodat ze nu niet meer van het zebrapad ketten. Dank U. De Roze Pamper

√ Ook aan mijn zus en Caroline dient er hallo gezegd te worden. Vandaar...De Roze Pamper

√ Aan onze lieve historia-praeses An: You can take your fucking peter- en meteravond and stick it up your ass so deep that you'll need help from a doctor to get it out.

√ Aan Matthieu: Have a fuckin' awful life!

√ Van Mingroot is dood.

√ Mama, ik heb vandaag straf gekregen, omdat Lowiekie aan het roken was — waarom krijgt jij dan straf? — 'k heb hem in brand gestoken.

√ De laatste minuut is in de tijd opgegaan.

√ Goie raad van een onbekende aan uw aller Roze P, over het nut van de fysica voor de liefde: 'Schat, uw zwaartpunt werkt vervormend op mijn vrij lichaam.'

√ Zusje, Eudora staat onder Start-Programs-Network. Clyde.

√ Bonnie, hier ben ik weer! Clyde.

√ Tim is hopeloos op zoek naar iemand om mee naar de film te gaan. Geen voorkeur van sexe. Kandidaten melden bij Alfa.

√ An en Julie hebben dezelfde ambities.

√ Tuur, wees op je hoede!!!

√ Mijn Tamagotchi is gisteren gestorven. De begrafenisplechtigheid zal in de Fak L&W doorgaan op 10 november.

√ Maarten zoekt vriendinnetjes die vriendelijk tegen hem willen doen. Hij is zo alleen.

√ Hoe word je vleugellam? Ga één weekend met Alfa opgraven. Maarten is gemeen.

√ An wordt morgen gedoopt. Hopelijk wordt

het heel vettig.

√ Maarten overleefde zijn doop niet. Hij verdrinkt in het doopvat

√ Chris en Dr. Coenen: m: ir hrw nfr, ir grH nfr. (met die hoofdletter H), dank u.

√ Wat is sneeuwroof? De menstruatie van een sneeuwvrouw.

√ Er is er één ontdekt, hier bij ons in België. 31/10/97. Historisch moment

√ Arabas stelt voor om in één keer naar de Steentijd te flitsen.

√ Waarschuwing voor Lieve: in de Steentijd hadden ze nog geen opera's.

√ Danny heeft een medestander gevonden in zijn gevecht tegen de groten: Bart D.G. (De grootste wordt voorzitter van hun aktiegroep.)

√ Cindy, er is dus nog hoop: verenig u en maak indruk op de eerste kenners (of was het Cathy?)

√ De voorzitter stelt een campagne voor ter bestrijding van de absenties op het bureau. Wie als laatste na het beginuur binnenkomt, moet 100 frank aan een zwarte pot, wie niet verantwoordelijk afwezig is 200 frank.

√ Gezelschapspellen met homojongeren Het Goede Spoor op 10/11 kafee La Gare (Leuven station) 20.00u. Meer info in gesloten neurale omslag PB 113 Leuven-3. Tel.: 20.06.06.

√ Deze week in 't pallieterke een eksklusief interview met SS, een praktizerend kluisenaar.

√ Bart H en wij maar wachten op de Kama sustra lessen op de doop.

√ Gebruik voortaan het epitheton 'schatting' voor Bart H!

√ Dringend: ochtendmensen van 9.15 tot 13.00 u kunnen voor werk terecht in de Bra- baçonnestraat 41, 3000 Leuven. Jobomschrijving: telefonisch marktonderzoek met flexi-

bele uren, gevarieerd, interessant en goed betaald; meer informatie: spring eens binnen of bel naar Mich of Anne: 22.94.94.

√ Goedemorgen Raf, Martijn, Bart; Effie ontbijten?

√ S.S. volgt alleen praktijklessen; vandaar dat we hem niet meer zien.

√ Me Tarzan, you empty banana peel.

√ Is dat hier nu gedaan met al die stomme Tarzanzoekertjes. Ik ben wel degelijk in staat op mezelf een lief te zoeken Kom maar eens kijken in de Ex-keet. Minachtend Tom.

√ Op zoek naar een sportpartner Mel-C-d u aan Erasmus huis vraag naar KlioOt per V.

√ Em ma becoming 100% crazy he aksed himself.

√ Je wil deelnemen aan een R&R of swingkurs maar je hebt nog geen danspartner. wij brengen jou 'in kontakt', stuur een aan jezelf gefrankeerde brief+studieriching+jaar+ lengte naar het Dansinitiatief. Tervuursevest 103 3001 Heverlee. Diskretie verzekerd.

√ Maandag 17/11: kennismakings- en informatie-avond in temahuis Kansarmoede van 20.30 tot 21.30u. in Sluisstraat nr.2; Korte uitleg over situatie van kansarmoede en

projekt, info ook tel. 29.17.83 of 23.06.04.

√ Gezocht studenten die op 1,2 en 3 december koekejs tvv Welzijnzorg willen verkopen in Almas; info Sluisstraat 2, tel.: 29 17 83.

√ E.G. dat eerste artikel van je is vast en cockpit waard! T.L. is alvast geïnteresseerd.

√ Nogmaals oproep aan alle knappe meikens van het Leuvense: Tarzan verwacht u! Parkstraat 204. Binnenkomen in groepjes van vier

√ Dringend hulp, de koffie is op.

√ De Mel-B-k ook

√ SS, wat vindt KK ervan.

√ Unaniem beslist: Victoria is de knapste.

√ Gezelschapspelen uomo jeugd het dwarse speul Parkstraat 204 binnenkomen in groepjes van vier

√ Bart H de meest meedogenloze doopmeester van Klio zoekt nog dommere schachten om zijn lusten te botvijeren

√ Katrien, ongetwijfeld de mooist-oogende Klote, zoekt mooi rond slagroomtaartje om samen slagroom te spuiten.

√ Geri staat beter op internat dan in de M'rg'n.

√ Help Alfa het lakrekord breken!

IE CO COPY WIE VAN DE DRIE??

Tiensestraat 118 Tel: 23.70.30	Tiensestraat 88 Tel: 23.70.02	Naamsestraat 115 Tel: 23.70.08
Ma.-Do. 9 - 22u. Vr. 9 - 20u. Zat. 10 - 17u.	Ma.-Vr. 9 - 19u.	Ma.-Vr. 9 - 19u. Zat. 10 - 17u.

aangepaste uren tijdens KUL vakantieperiodes

(afhankelijk)

agenda & ad valvas

DOOR BART ECKHOUT

DINSDAG

18.30 u VERGADERING Stuurgroepvergadering, in Masereelclub, org. Het Goede Spoor.

20.00 u FILM 'La captive du désert' (Raymond Depardon), in Stuczaal, toeg. 100/200, org. Stuc.

20.30 u TEATER 'Papalagi 2: Wasungu Files': hiphopdancester van Lod in regie van Dirk Verstockt, in Vlamingenstraat 86, toeg. 200/300, org. Stuc.

22.30 u FILM 'Umm Kulthum, the Voice of Egypt', in Stuczaal, toeg. 100/200, org. Stuc.

WOENSDAG

13.00 u KONSERT Uur Kultuur: pianorecital Kenneth Hamilton, in KC Wagehuys, toeg. gratis, org. Kultuurkommissie KU Leuven.

14.00 u FILM 'Van geluk gesproken', Nederlandse komedie van Peter Verhoeff uit 1987, in Vlaams Filmmuseum (Vanderkelenstraat 30), toeg. 20/30/50, org. Vlaams Filmmuseum- en -archief.

19.00 u FAKKELTOCHT 'Patrick Adjanga en de families Mulopo-Masedi en Abushima blijven!', op Ladeuzeplein, org. Recht op Vluchten.

19.30 u FILM 'The Full Monty', in Studio Filmteater, org. De Roze Drempeel.

20.00 u KABARET Urbanus: 'Hiep hiep Rahoe', in Stadsschouwburg, org. KC Leuven.

20.00 u FILM 'Van geluk gesproken', Nederlandse komedie van Peter Verhoeff uit 1987, in Vlaams Filmmuseum (Vanderkelenstraat 30), toeg. 20/30/50, org. Vlaams Filmmuseum- en -archief.

20.30 u KONSERT Amber#2 (met kuraördinator op bas) & Quickspace, in Stuczaal, org. Stuc.

20.30 u KONSERT 'Budowitz' (folk), in KC De Wildeman (Schoolstraat 15, Herent), toeg. 250/300/350, org. Folkpodium VZW.

20.30 u KONSERT Ludvig van Beethoven: overture 'Die Geschöpfe des Prometheus', opus 43 en pianoconcerto 5 in Es, 'Empereur', opus 73. MA Mozart: symfonie 40 in g. KV 550. Dirigent: Jan Caeyers., in PDS, toeg. 350/500/650, org. Beethoven Akademie.

20.30 u TEATER 'Twee Stemmen': Theaterfestivalwinnende dubbele monoloog van Hollandia, in Vlamingenstraat 86, toeg. 200/300, org. Stuc.

21.00 u VERGADERING Breinstorm 'Dertig

Jaar Drempeel', in Couperus & Cocteau, org. De Roze Drempeel.

DONDERDAG

DEBAT Politiek Kafee: Europa en de Emu voorbij: welk politiek en sociaal Europa?, in Ginkgo Biloba, org. TriAngel.

19.30 u LEZING Mark van Tonge over eksotisme, in Stuczaal, toeg. gratis, org. Stuc.

20.00 u TEATER 'De drie mannen van Ypsilanti' van De Stichting en Teatergroep Hollandia, in KC Wagehuys (Brusselsestraat), org. KC Leuven.

20.00 u KONSERT De Mens Deluxe, in Auditorium Minnepoort, org. KC Leuven.

20.00 u KONSERT Universitair Symfonisch Orkest speelt o.a. Liszt en Schubert, in Grote Aula, org. Kultuurkommissie KU Leuven.

20.00 u KABARET Urbanus: 'Hiep hiep Rahoe', in Stadsschouwburg, org. KC Leuven.

20.30 u VIDEO Stefan Decostere: 'Travelogues 1, 2, 3, 4 en 5', in Stuczaal, toeg. 100/200, org. Stuc.

20.30 u TEATER 'Twee Stemmen': Theaterfestivalwinnende dubbele monoloog van Teatergroep Hollandia, in Vlamingenstraat 86, toeg. 200/300, org. Stuc.

VRIJDAG

19.30 u LEZING 'Migratie van Afrika' (ten zuiden van de Sahara), in Huize Karibu (Flintstraat 150), toeg. gratis, org. RVDAGE en Lokaal Integratiecentrum Leuven.

ZONDAG

08.40 u EKSPOTBEZOEK 'Gustave Van De Woestijne: 1881 - 1947' (Museum Deinze), met bezoek aan de Leiestreek., in Station Leuven (samenkomst en vertrek), toeg. 250/300, org. Masereelfonds Leuven.

15.00 u TEATER 'Zwanendons' van Teater Terra: poëtische kindervoorstelling (+ 4 jaar), in KC Leuven, org. KC Leuven.

20.00 u KONSERT 'Muziek & Ruimte': orgel-konsert: rekonstruktie van een neogotische hoogmis ca. 1850, met het BRTn-koor en Joris Verdin: alternatim-mis van J. Lemmens, met orgelwerk van Franck, Saint-Saëns, in Paters Konventuelen (Tiensestr. 78), toeg. 200/250, org. Kultuurkommissie KU Leuven.

20.00 u FILM 'Pensao Globo' (Matthias Müller), in Stuczaal, toeg. 100/200, org. Stuc.

Alfa

• 10/11 om 14.00 u: Alfa goes lakrekord • 12/11 'Van Mens tot Mens', in KBH (Brussel), • 12/11 om 20.00 u: Jeneveravond, in Praatkamer L&W.

Apolloon

• 11/11 om 20.00 u: Spelletjesavond, in de Waalberg, • 12/11 om 20.00 u: Disconight, in de Sportzak (Winkclub), • 14/11 om 20.00 u: Ouderkantus, in de Waalberg, • 17/11 om 20.00 u: Feestkantus, in de Waalberg.

Crimen

• 12/11 om 22.00 u: Doop-TD, in Rumba & Co., • 12/11 om 22.00 u: Doopfuif, in Rumba.

Ekonomika

• 12/11 om 22.00 u: Bekendmaking Smartlappen-TD, • 13/11 om 22.00 u: Optreden Johnny Turbo, in den Dulci., • 16/11 om 22.00 u: Start Erotische week, in den Dulci.

Germania

• 11/11 om 18.00 u: Night of the Proms, in Ladeuzeplein (samenkomst & vertrek), • 12/11 om 20.00 u: Film: 'Alles moet weg', in MSI 03.18, • 13/11 om 21.00 u: Provinciale avond, in Praatkamer L&W.

Historia

• 11/11 Loopgravenavond, in Fak L&W, • 11/11 om 20.00 u: Film: 'All Quiet from the Western Front', in DV. 91.54.

Klio

• 13/11 om 20.00 u: 11-11-11-konsert, in MSI 3.18, toeg. 100.

LBK

• 12/11 om 16.00 u: Reportage-avond kringreis naar Nepal (augustus 97), in Landbouw-instituut, • 12/11 om 20.00 u:

IAAS-infoavond, in Landbouwinstituut 00.215, • 17/11 Bloedseries (ism Medica) start.

Mecenas

• 13/11 om 21.30 u: Doopfuif, in 't Plectrum.

Medica

• 10/11 Kaartenverkoop konsert Wereld Aids Dag start, toeg. 300, • 10/11 om 22.00 u: 3de kanfuif, in ZaMo, • 10/11 om 22.00 u: Antwerpse Avond, in Doc's Bar, • 12/11 Kantus 2de dok, in ZaMo, • 13/11 om 22.00 u: Konsert Loop Lizard, in Doc's, • 17/11 Bloedseries (ism LBK) start.

Politika

• 12/11 om 22.00 u: Technonight, in Politika-kaffee, • 13/11 om 22.00 u: PolitikaFuif, in Lido.

Romania

• 10/11 om 20.00 u: Film: 'The Cook, The Thief, His Wife & Her Lover' (Greenaway), in MSI 00.28, • 12/11 om 20.00 u: 2de lic-avond, in den Tijl, • 12/11 om 22.00 u: Sangria-avond, in den Tijl, • 16/11 Barcelonareis.

VRG

• 13/11 Erasmusparty, in de Blauwe Kater.

VTK

• 10/11 om 11.30 u: Broodjesmaaltijd, in Theokot, • 10/11 om 21.00 u: Techno Night, in 't Ellixir, • 12/11 om 20.00 u: Hogerejaars-kantus, in den Toewip, • 12/11 om 21.00 u: Gothic Party, in 't Ellixir, • 13/11 om 10.00 u: Carte Blanche, in 200 M.07, • 15/11 om 22.00 u: Happy Hour, in 't Ellixir.

Wina

• 12/11 om 22.00 u: Winabar, in onder Alma 3, • 13/11 om 18.00 u: Night of the Proms.

Dimitri Leue zet publiek en podium in vuur en vlam

“Ik ben geen goede acteur, denk ik”

Tijdens de openingsweek van de lokale cultuurtempel ging Veto naar Dimitri Leue kijken.

Sommigen kennen hem van zijn zelfgeschreven poëtische toneelstukken 'Maura, of de zeven magen der eenzaamheid' en 'Zarah, of de vogels komen terug uit het zuiden', of van het jonge teatergezelschap 'De Roovers'. Roem en vrouwenharten veroverde hij als lid van de 'Kakkewieten' en vaneigens als afsluiter bij 'Man bijt hond'. Speciaal voor u vroegen we hoe hij daar is terechtgekomen.

Dimitri Leue: «Dat is het simpelste verhaal: je kent een jonge regisseur in wiens afstudeerproject je meegewerkt hebt. Dat schept een band. Hij vond het plezant om met mij en Adriaan Van Hoof te werken. Dus op een dag belt Jakke me op: «Wil je meedoen met mijn nieuw programma 'Man bijt hond'. We hebben het idee om na dat programma iets grappigs te doen en ik had daarbij vooral aan jou en Adriaan gedacht. En voilà, dan mocht ik meedoen met Adriaan. Het is simpel. Stom hè.»

«Volgend seizoen speel ik ook nog mee in 'Windkracht 10'. Daar zijn we nu voor aan het opnemen. Dat is heel plezant, om met Gene Bervoets, Warre Borgmans en Mark Van Eeghem op de set te zijn. Die zijn ongelooflijk grappig. Ik vind dat wel plezant, om vanuit een lagere positie samen te werken met mensen waar ik naar opkijk.»

Veto: In welke rol zien we je?

Leue: «Ik speel Tom, de jonge navigator. Ik vervang Wim Opbroek — 'Nick' —, want die gaat volgend jaar weg. Dat mag ik niet zeggen, denk ik. Of toch. Iedere publiciteit is goed voor 'Windkracht 10'. Pas op, ik heb wel door dat die serie niet het niveau heeft van een goede toneelvoorstelling of van 'Terug naar Oosterdonk'. 't Is entertainment, actie. Toch is het wel beter dan wat je meestal op TV te zien krijgt.»

Kakkewiet

«Met de Kakkewieten — ik ben namelijk Kakkewiet van beroep — zou ik heel graag vijf of zes live afleveringen maken voor TV, met een kinderpúblic. We gaan trouwens een hele grote show maken, die ook naar Leuven komt. Dat gaat echt de Kakkewieten zijn, niks met een boodschap.»

Veto: Naast TV ben je vooral met teater bezig. Je bent pas afgestudeerd aan het Conservatorium van Antwerpen.

Leue: «Ja, eind juni deed ik mijn afstudeerproject. Hoewel het niet veel gescheeld had of ik was net zoals Adriaan aan Studio Herman Teirlinck afgestudeerd. In het tweede jaar van het Conservatorium was onze hele klas gezakt. Ik ben toen met Adriaan naar de Studio gegaan. Maar dat was niets voor mij. In de eerste akteerles moesten we een soort van Stanislavski-oefening doen. Je kent dat wel, van die psychologisch 'diepe' dingen. Zo van: mijn mama en papa sloegen mij. Enfin, na tien minuten zat die hele klas daar te janken, en ik wou alleen maar wég. Achteraf gezien misschien wat voorbarig, want Adriaan heeft daar wel een paar goede jaren gehad. Studio heeft als voordeel dat je vanaf het derde jaar je leraren zelf mag kiezen. Bij ons moest je bij zijn met de leraren die je kreeg. Meestal ben je daar ook blij mee. Maar als je drie keer achtereen dezelfde leraar hebt, dan denk je: «nu had ik wel eens graag Guy Cassiers gehad.»

Veto: Toch tevreden over je opleiding?

Leue: «Ja, ik ben tevreden. Omdat ze je iets opleggen. Het Conservatorium lijkt zowat gespecialiseerd te zijn in wat je zou kunnen noemen de 'grote gevoelens'. Maar

in ons stagejaar zie je dat iedereen zo weinig mogelijk grote gevoelens heeft gedaan. Omdat je dat vier jaar lang hebt gedaan. Ik voel me daar nu wel heel rijk door. Ik weet dat ik dat wel zou kunnen, zo roepen en huilen, maar dat is niet meer nodig. Ik doe dat ook niet graag. Dat is zo sleuren aan je lichaam en verplicht dingen laten zien, iedere voorstelling opnieuw. Het Conservatorium wil dat je dat kunt, in een voorstelling van het Zuidelijk Toneel vijftig keer achtereen op hetzelfde moment beginnen huilen, op hetzelfde moment beginnen lachen en dat dan nog allemaal even echt. Zo een toneelvoorstelling veertig keer spelen is al veel. En dan zijn er voorstellingen die tachtig keer spelen. Dat moet verschrikkelijk zijn. Ik ben geen goede acteur, denk ik. Ik doe dat gewoon niet graag. Nochtans is het Conservatorium voor dat soort acteurs de beste opleiding. Maar dan blijft het

en met iets spitsvondigere dingen, die kinderen niet snappen. Maar kinderen lachen mee met volwassenen, en volwassenen lachen mee met de kinderen en dat is heel tof. Sommige dingen zijn trouwens niet voor kinderen geschreven. Maar voor mijzelf. Omdat ik het zo voel. Maar kinderen luisteren daar wel graag naar. Zo bijvoorbeeld (siteert uit 'Zarah'): «...Hoe bedoel je? Nee, natuurlijk klonk het niet zo. Het klonk stotterend, traag zacht, als de geboorte van een veel te klein vogeltje dat bang is om zich te bezeren aan de schalen van z'n ei». Dan wéét je: die kinderen snappen écht niet wat ik nu gezegd heb. Maar ze vinden dat wel tof. Ze zien dat wel een vogeltje (doet een kuikentje na): «oe-oe-oe bedoel je? Zeker als je het dan nog eens spéét. Je moet duidelijker zijn, dat wel: herhalen en herhalen. Maar ik ben heel blij met 'Zarah'. Omdat de kinderen er open voor staan. Die

(foto Joost Helsen)

jouw beslissing of je zo'n acteur wil zijn.»

Veto: Je speelde deze week in het Stuc 'Maura, of de zeven magen der eenzaamheid'. Voor kinderen maakte je 'Zarah, of de vogels komen terug uit het zuiden'.

Leue: «Maura heb ik in mijn stagejaar gemaakt. En ik wou over datzelfde onderwerp, liefdesverdriet, een voorstelling voor kinderen maken. Mijn droom was om 's middags voor kinderen te spelen en 's avonds voor volwassenen. Maar liefdesverdriet en kinderen, dat zijn dingen die je niet echt met elkaar associeert. Omdat je schrik hebt dat kinderen dan al gauw lawaai beginnen te maken of met proppen gaan smijten omdat het hen niet aangaat. Dat zit niet in hun leefwereld, echt puur verdriet omdat het meisje of de jongen zegt "Ik wil u niet meer kussen".»

Kuiken

«Ik heb vanmiddag nog een schoolvoorstelling van 'Zarah' gespeeld. Tine (medespeelster in 'Zarah', nvdr) en ik lokken reakties vanuit het publiek uit. Het is heel leuk als die komen, maar... het kan al eens ontsporen. Voor mij is het goed als er twee kindjes iets gezegd hebben, dan gaan we verder. Maar Tine heeft zoiets van: «Al die kindertjes moéten hier iets gezegd hebben.» Dan ben je volgens mij het verhaal kwijt»

Veto: Voor wie speel je het liefst?

Leue: «Voor volwassenen. En gemengd. Dan wordt er gelachen met flauwe dingen

beginnen niet te babbelen, die zijn heel stil. Vooral de meisjes dan. Die hopen dat het goed gaat komen. (stiltte) Ik zou ook heel hard hopen dat het terug goed komt.»

“Soms denk ik, hier staan we dan nog een uur. Ocharme dat publiek. En ocharme ikke.”

Veto: De tekst van 'Zarah' is intussen uitgegeven.

Leue: «Bij het schrijven van de tekst heb ik nooit aan een voorstelling gedacht. Ik heb dat echt zo geschreven als verhaal, als kado voor mijn vriendin. Zo staat het ook op de eerste bladzijde "Dimitri Leue schreef dit in opdracht van zijn liefde voor...". En dat is ook zo, maar toen die tekst er was, had ik heel veel zin om hem te zéggen. Hij is bombastisch, barok. Maar dat is zo, juist als je niets meer te zeggen hebt, als je eenzaam bent, als er niets meer is, als de liefde gedaan is, dan ga je rijkdom zoeken in taal, in dingen die niet bestaan. Ik heb nu een liefdesverhaal geschreven waarin de boosdoener de buitenwereld is, een soort van Romeo en Julia. Dat fascineert mij wel: dat je zoveel moeite doet om elkaar graag te zien, en dat het toch mislukt — of dat het altijd uitdraait op overbodige stiltes. Daar

ben ik nu heel erg mee bezig. Dat het makkelijk is om met vrienden te praten dan met mijn vriendin. Ik zou ook wel eens graag een roman schrijven, maar daar ben ik nog niet rijp voor. Heb ik niet het geduld voor. Zoiets van driehonderd bladzijden, pfl. Ik vind romans soms ook zo lang.»

Veto: Je wordt nogal eens vergeleken met Bart Peeters.

Leue: «Bart Peeters was mijn groot idool vroeger ten tijde van de 'Radio's' en het 'Leugenspalais'. Hij is trouwens verre familie van mij. En ik ben meegeweest met de 'Radio's'. Ik heb daar mijn eerste liedje aan laten horen. Dus was ik heel blij toen hij aan de Kakkewieten kwam vragen om in de '(V)Liegende Doos' te spelen. Zo zijn we erin gesukkeld. Ik bewonder Bart Peeters nog altijd. Spijtig genoeg heeft hij 'Lalalalive' gedaan. Net het verkeerde deel van de 'Liegende Doos'.»

Veto: Net als Bart Peeters heb je een imago van guldig en naïef jongetje.

Leue: «Ja, dat is eigenlijk wel de manier waarop ik kijk naar de dingen. Ik probeer altijd een positieve energie uit te stralen. Ik doe dat niet graag, ne slechte mens spelen. Echt niet. Daarom hebben ze mij dat op het

Conservatorium ook altijd gevraagd. Dit is dan waarschijnlijk een ontlasting. De komende jaren voor mij geen ligo, geen slangen. Omdat je dat genoeg ziet op TV of in films. Dan vraag ik mij af: «Ziet u wat met de vogels?» Dat mag toch ook.»

«Ik voel me er wel heel kwetsbaar in. Dat je mij kan betrappen op naïviteit. Ik wéét wel dat de wereld niet goed en rond is, maar we kunnen toch doen alsof, hè? Je hoeft niet steeds te doen alsof de wereld rot is. En ik vind dat dat vaak gebeurt op toneel. Misschien zet ik mij daar wat tegen af, tegen die vorm van teater: «Nog eens goed roepen, zie, ik ga vanavond nog eens goed roepen». Ach, ja, naïef. Dat je nog verwonderd kunt zijn door kleine dingen. Door een zonsondergang. Want de zon, die gaat elke dag anders onder. Dat is ongelooflijk om mee te maken. En dat is nu alleen nog maar de zon. Maar er zijn zoveel verschillende mensen. Soms kan een mens mij heel blij maken. Bijvoorbeeld de Richard (de technicus van Stuc, nvdr), die is mij vóór de voorstelling twee keer komen zeggen dat alles in orde was, en achteraf is hij mij komen feliciteren. En ook komen zeggen: «Je hebt wel een gat in de vloer gebrand, met dat vuur enzo. Maar 't was echt heel goed'. Zo ne schone mens, daar word ik heel gelukkig van. Nen echt schone mens. En dat moet je zeker in de Veto zetten.»

**Katrien Darras
Kristien Vermoesen
Raf Weverbergh**